

ALEKSANDRA CIEŚLAR

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ W ROKU 2011. SPRAWOZDANIE

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

W 2011 roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze organizacyjnej Biblioteki Jagiellońskiej. Ze względu na zły stan zdrowia z pełnienia funkcji wicedyrektora ds. zbiorów specjalnych i wydawniczych zrezygnował dr Andrzej Obrębski. Od 1 października stanowisko to objął dr Jacek Partyka, dotychczasowy pracownik Oddziału Starych Druków BJ. Pozostały skład dyrekcji nie zmienił się. Swoje funkcje nadal sprawowali: prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – dyrektor naczelny, mgr Aleksandra Cieślar – wicedyrektor ds. administracji oraz mgr Krystyna Sanetra – wicedyrektor ds. druków XIX–XXI wieku. Rok 2011 był też pierwszym rokiem istnienia Oddziału ds. Projektów Biblioteki Jagiellońskiej, utworzonego na mocy uchwały nr 81/XII/2010 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 22 grudnia 2010 roku.

PRACOWNICY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku w BJ zatrudnionych było 347 osób, w tym 241 osób w działalności podstawowej (1 prof. dr hab., 5 adiunktów, 4 bibliotekarzy dyplomowanych, 13 pracowników naukowo-dydaktycznych, 2 pracowników naukowo-technicznych, 145 bibliotekarzy, 63 magazynierów i 8 informatyków). Pozostali pracownicy to: 15 osób na stanowiskach inżynierijno-technicznych, 8 konserwatorów papieru, 8 poligrafów, 11 pracowników administracji, 32 pracowników obsługi oraz 32 osoby zatrudnione w ramach realizacji projektów („Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” – 20, „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych UJ w sieci Internet” – 11 i „SYNAT” (System Nauki i Techniki) – 1). W wymiarze 1/2 etatu pracowało 12 osób. Wśród zatrudnionych było 16 osób ze stopniem naukowym doktora. Wynagrodzenie pracowników finansowane było z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyż-

szego. W roku sprawozdawczym w BJ pracowało także 6 wolontariuszy (w Oddziale Gromadzenia i Uzupelniania Zbiorów, w Oddziale Udostępniania Zbiorów, w Oddziale Magazynów, w Oddziale Starych Druków oraz w Oddziale Zbiorów Graficznych i Kartograficznych) i 50 osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (umów-zleceń oraz umów o dzieło) w celu wykonania konkretnych zadań.

Awansami stanowiskowymi lub przeszerogowaniami objętych zostało 35 pracowników, 2 pracowników uzyskało uprawnienia bibliotekarzy dyplomowanych (mgr Elżbieta Kopyś, dr Joanna Pyplacz).

Na stanowiska kierownicze powołano 5 osób: mgr Beata Kurek została kierownikiem Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego (od 1 października), mgr Małgorzata Mrożek-Buksa objęła funkcję kierownika Oddziału ds. Projektów (od 1 lipca), mgr Katarzyna Furdyna została kierownikiem Sekcji Skontrum i Ewidencji Obiegu Zbiorów w Oddziale Organizacji (od 1 października), Piotr Tyka został kierownikiem Sekcji Egzemplarza Archiwalnego w Oddziale Magazynów (od 1 października), Wojciech Kutyba objął kierownictwo Sekcji Magazynowania Zbiorów w Oddziale Magazynów (od 1 października).

Kontynuowano również szkolenie wewnętrzne pracowników w poszczególnych oddziałach Biblioteki. Uczestniczyły w nim 4 osoby: mgr Katarzyna Furdyna, mgr Małgorzata Kusak, mgr Łukasz Mesek oraz mgr inż. Beata Urbaniak.

Staże naukowe w innych instytucjach krajowych odbyli: mgr Krzysztof Frankowicz (w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz w Bibliotece Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie), mgr Katarzyna Furdyna oraz mgr inż. Robert Urbaniec (w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie) i mgr Piotr Kuliszewicz (w Muzeum Narodowym w Krakowie).

Pracownicy Biblioteki podnosili także swoje kwalifikacje zawodowe, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach, warsztatach, kursach językowych oraz podejmując studia lub kształcenie podyplomowe:

- Krystian Bugajski – kontynuował studia magisterskie na Wydziale Zarządzania (Akademia Górniczo-Hutnicza);
- Jakub Krzysztonek – kontynuował studia magisterskie w Instytucie Historii (UJ);
- mgr Adrian Drabik, mgr inż. Anna Grzęda, mgr Małgorzata Krzos, mgr Piotr Myszkowski, mgr Mariusz Staniszewski – rozpoczęli studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ);
- mgr Ewelina Borowiec, mgr Krzysztof Frankowicz, mgr Anna Graff, mgr Piotr Kuliszewicz, mgr Bogdan Tarnowski, mgr Katarzyna Zwiercan-Borucka – ukończyli studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ);
- mgr Anna Krzak – studia podyplomowe „Społeczeństwo Informacyjne” na Wydziale Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ;
- mgr Łukasz Mesek – studia podyplomowe w Instytucie Prawa Własności Intelektualnej (UJ);

- mgr Joanna Szwej – ukończyła studia magisterskie na kierunku zarządzanie kulturą (UJ);
- Adam Tomaszewicz – ukończył studia licencjackie w zakresie informacji naukowej i bibliotekoznawstwa (UJ);
- Iwona Wawrzynek – ukończyła studia magisterskie.

Pracę doktorską obronił mgr Grzegorz Siudut – *Absolwenci lwowskich państwowych męskich szkół średnich ogólnokształcących w latach 1919–1939* (praca napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Mariusza Kulczykowskiego) oraz mgr Wojciech Świeboda – *Innowiercy w opiniach prawnych uczonych polskich w XV wieku* (praca napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Krzysztofa Ożoga).

W omawianym okresie z BJ odeszły 4 osoby: mgr Marek Ciesielczyk (konserwator książki), Katarzyna Gryc (młodszy bibliotekarz), Artur Lichtenberg (starszy referent techniczny) oraz mgr Grzegorz Przybek (starszy referent ekonomiczny). Na emeryturę przeszły 4 osoby: Ewa Mrówka (magazynier biblioteczny), Jerzy Rączkiewicz (bibliotekarz), mgr Teresa Romanowska (bibliotekarz), Halina Wodecka-Wasilewa (starszy magazynier biblioteczny).

INFORMACJE OGÓLNE

Do Oddziału Opracowania Druków Zwartych Nowych, kierowanego przez mgr Monikę Mydel, z Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów wpłynęło 66 372 wol. książek (37 402 tytuły), w tym 63 240 wol. wydawnictw krajowych i 3 132 wol. wydawnictw zagranicznych, tj. prawie 1500 wol. więcej niż w roku 2010. W okresie sprawozdawczym opracowano 65 806 wol. druków zwartych, zaś do katalogu komputerowego wprowadzono 36 431 rekordów bibliograficznych dla książek (w tym 3 190 w ramach retrospekcji). Do katalogu centralnego wprowadzono 7 185 haseł wzorcowych. Sekcja Retrokonwersji opracowała 17 491 dzieł (74% wzrostu w porównaniu z rokiem poprzednim) w 17 842 wol. (wzrost o 70% w stosunku do roku 2010). O ponad 73% wzrosła też w 2011 roku liczba utworzonych rekordów bibliograficznych (z 1 839 do 3 190). Wśród opracowanych i zmeliorowanych pozycji znalazły się m.in. serie: *Biblioteka Klasyki Polskiej i Obcej*, *Dzieła Marii Konopnickiej*. W stosunku do roku 2010 liczba wprowadzonych rekordów bibliograficznych wzrosła o 2 000, podobnie jak liczba woluminów. Przyrost inwentarzowy opracowanych książek wyniósł 62 151 woluminów.

W Oddziale Opracowania Przedmiotowego Zbiorów Nowych, kierowanym przez dr Danutę Patkaniowską, w okresie sprawozdawczym opracowano przedmiotowo 33 361 wol. Należy wspomnieć, że pracownicy Oddziału uczestniczyli w realizacji kilku projektów, w ramach których prowadzono retrospektywne opracowanie przedmiotowe dokumentów. W projekcie SYNAT opracowano 7 647 dokumentów, w ramach projektu opracowania książek z księgozbioru austriackiego od kwietnia do września 2011 roku oraz w grudniu 2011 roku opracowano 1 803 książki. Łącznie w Oddziale opracowano przedmiotowo 43 668 wol., tj. o 3 377 (8%) więcej w porównaniu z rokiem poprzednim. Licz-

ba pozycji przejętych z Oddziału Magazynów i innych jednostek BJ (jak np. z Czytelni Europeistycznej bądź Oddziału Opracowania Druków Zwartych) wynosiła 36 701 wol., tj. 2900 wol. (7%) mniej w odniesieniu do roku 2010. Dla NUKAT-u utworzono 508 haseł wzorcowych formalnych, w tym 316 haseł osobowych i 192 korporatywne. Wprowadzono 638 haseł przedmiotowych (typu nazwa pospolita), 175 haseł geograficznych i 10 tytułów ujednoliconych. Ogółem opracowano 1331 haseł przedmiotowych wzorcowych, identycznie jak w roku 2010. Zespół walidacji wewnętrznej zatwierdził 755 haseł przedmiotowych. Do NUKAT-u wprowadzono 7035 nowych haseł przedmiotowych rozwiniętych (28% mniej niż w roku poprzednim). Dzięki znacznemu uproszczeniu procedury kopiowania haseł skopiowano 413 haseł formalnych (spadek o 19%), dokonując modyfikacji w 173 hasłach. Ogółem do NUKAT-u wprowadzono 14 563 nowe opisy przedmiotowe (o 997 więcej aniżeli w roku 2010), zaś z NUKAT-u do bazy BJ skopiowano 12 997 haseł tymczasowych.

Do Oddziału Opracowania Wydawnictw Ciągłych Nowych, kierowanego przez dr Teresę Kaźmierczyk, w roku sprawozdawczym 2011 przyjęto z Oddziału Gromadzenia 7971 tytułów czasopism i serii (tj. 1250, czyli 19% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) w 37 807 wol. (7177 wol., czyli 23% więcej w porównaniu z rokiem 2010). W tym czasie opracowano 39 323 wol., tj. ponad 7650 (24%) więcej w porównaniu z rokiem poprzednim. Pracownicy wprowadzili do katalogu komputerowego 967 oryginalnych rekordów bibliograficznych oraz 1648 rekordów skopiowanych z bazy NUKAT-u. Utworzono także 425 nowych rekordów khw i skopiowano 77 rekordów. Założono ponadto 1709 rekordów zasobu oraz zmeliorowano 113 dzieł w 206 woluminach. Z katalogu kartkowego do katalogu komputerowego wprowadzono 8 tytułów w 86 wol. Wszystkie rekordy dla wydawnictw ciągłych, utworzone przez pracowników Oddziału, zostały zaopatrzone w hasła przedmiotowe.

Przyrost komputerowego opracowania zbiorów w roku 2011

	Rekordy bibliograficzne (tytuły)	Rekordy egzemplarza	Rekordy zasobu (tomy)	Rekordy khw
Rekordy wprowadzone w 2011 roku	94 589	241 641	3 719	118 725
w tym sporządzone przez:				
Bibliotekę Jagiellońską	19 906	150 066	2 637	25 502
Biblioteki instytutowe UJ	17 116	80 319	829	13 909
Bibliotekę Medyczną i biblioteki zakładowe CM UJ	2 958	11 256	253	5 197
przejęte z bazy NUKAT-u	54 609	—	—	74 117

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ (KKZBUJ – dostępny pod adresem <http://www.bj.uj.edu.pl/uj/katalog>) według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku rejestrował 862 860 tytułów książek i czasopism w 2 167 092 egzemplarzach oraz 48 530 rekordów zasobu wydawnictw wielotomowych, seryjnych i czasopism Biblioteki Jagiellońskiej oraz bibliotek instytutowych UJ. Spójność danych i efektywne wyszukiwanie w Katalogu zapewnia kartoteka haseł wzorcowych (khw), licząca 1 124 556 rekordów różnych typów. Baza KKZBUJ-u zawiera w sumie 4 203 038 rekordów (stan na 31.12.2011 roku).

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ obsługiwany jest nadal przez zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua. W roku sprawozdawczym przeprowadzono jego *upgrade* do podwersji 2010.1.3.3. Koszt utrzymania tego centralnego katalogu UJ w 2011 roku wyniósł 147 880 zł (w tym serwis i prawo do aktualizacji VTLS/Virtua: 112 859 zł, zaś serwis i prawo do aktualizacji ORACLE: 35 021 zł).

W Oddziale Informacji Naukowej i Katalogów, kierowanym przez dr. Sebastiana Grudnia, do wszystkich katalogów kartkowych ogółem włączono 2152 karty (22% mniej niż w roku poprzednim), w tym do Katalogu Podstawowego – 1990 kart, do Katalogu Podstawowego Czasopism – 160 kart, do Katalogu Czasopism dla Publiczności – 2 karty. Usunięto 838 kart zastępczych. Kontynuowano też prace związane z digitalizowaniem kart dla Podstawowego Katalogu Alfabetycznego. Ogółem zeskanowano 2221 kart i oznaczono melioracją KP 2291 kart. Dzięki dalszemu dofinansowaniu przez UJ pracownicy Oddziału w ramach umów-zleceń kontynuowali sporządzanie haseł indeksu do Katalogu Podstawowego. Ogółem sporządzono indeks dla 88 skrzynek. W Oddziale opracowano 252 kwerendy ściśle katalogowe, udzielono 17 obszerniejszych odpowiedzi na ustne kwerendy telefoniczne. W salach katalogowych czytelnikom udzielono ok. 6751 informacji ustnych, zaś w Czytelni Informacji Naukowej 4102. Dla potrzeb kwerend katalogowych ogółem sprawdzono w katalogach 3256 pozycji. Na bieżąco redagowano również podstawowe ulotki o BJ, których nakład wyniósł łącznie 11 500 egzemplarzy (*Biblioteka Jagiellońska. Informator* – 5500 sztuk, *Biblioteka Jagiellońska. Essential Information about the Library* – 1500 sztuk oraz *Podręczna instrukcja korzystania z Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ* – 4500 sztuk). Zaktualizowano ponadto informator *Wyszukiwanie przedmiotowe w komputerowym katalogu zbiorów bibliotek UJ według języka haseł przedmiotowych KABA* – nakład wyniósł 250 egz.

Pracownicy Oddziału uzupełniali w dalszym ciągu kartotekę not biograficznych, bibliografii osobowych i nekrologów, włączając do nich 346 kart – obecnie kartoteka nekrologów liczy 53 248 kart. Do *Bazy biogramów* wprowadzono 1347 nowych opisów, zaś 830 rekordów już istniejących uzupełniono o nowe informacje. Stan *Bazy biogramów* na koniec roku sprawozdawczego wyniósł 36 545 rekordów.

W Oddziale Dokumentów Audiowizualnych, kierowanym przez mgr. Łukasza Meška, w dalszym ciągu szczególnie dużo czasu poświęcono realizacji projektów: „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”, „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet. Etap I” oraz „SYNAT”. W ramach tego ostatniego przeprowadzono retrospektywne opracowanie zbiorów gromadzonych w ODA oraz rozpoczęto digitalizację dokumentów audiowizualnych. Na bieżąco stoso-

wano się do wypracowanych sposobów zabezpieczenia dokumentów drukowanych poprzez udostępnianie kopii cyfrowych i mikrofilmowych. Mając na względzie bardzo ważną kwestię opracowania bibliograficznego oryginałów, dla których utworzono kopie cyfrowe i mikrofilmowe (szczególnie w odniesieniu do druków ciągłych), w listopadzie zorganizowano specjalne warsztaty poświęcone temu zagadnieniu. W warsztatach tych uczestniczyli bibliotekarze z wielu instytucji krajowych.

Do podstawowych zadań pracowników Oddziału ds. Projektów, kierowanego początkowo przez mgr. Grzegorza Przybka, a od lipca przez mgr Małgorzatę Mrozek-Bukse, należała obsługa administracyjna realizowanych w BJ projektów finansowanych ze źródeł pozabudżetowych oraz współpraca z instytucjami zarządzającymi i wdrażającymi fundusze strukturalne na szczeblu centralnym i regionalnym. Oddział służył również pomocą w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie indywidualnych prac badawczych i innych przedsięwzięć realizowanych przez pracowników Biblioteki, na bieżąco monitorował informacje o programach ramowych oraz konkursach finansowanych z funduszy strukturalnych, zajmował się doradztwem w zakresie przygotowywania wniosków, zarządzania i rozliczania projektów współfinansowanych z krajowych dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Realizowana była także współpraca z mediami, z Ośrodkiem Promocji i Informacji oraz z rzecznikiem prasowym UJ w zakresie przygotowywania i publikowania materiałów nt. strategicznych projektów i badań BJ.

Do Oddziału Magazynów pod kierownictwem mgr. Krzysztofa Frankowicza wpłynęło ogółem 403 301 zamówień czytelnicy, tj. około 15 000 więcej (4%) niż w roku poprzednim. Liczba tomów włączonych do zbiorów utrzymała się na tym samym poziomie i wyniosła 438 080 woluminów. Do magazynu archiwalnego wpłynęło 44 501 woluminów. Znacząco wzrosła liczba zamówień zrealizowanych przez Sekcję Egzemplarza Archiwalnego – otrzymano 13 130 rewersów, tj. ponad 9100 więcej w porównaniu z rokiem poprzednim (230%!). Ze względu na zbliżający się brak miejsca na nowe druki zwarte na poziomie pierwszego piętra magazynowego w nowym gmachu rozpoczęto przesuwanie zbiorów, co pozwoliło na wygospodarowanie około 10–12 wolnych regałów (mniej więcej 2-letnie wpływy nowych zbiorów). Dyslokacji poddano także tzw. stary zasób (1070 mb księgozbioru) oraz 55 m.b. druków zwartych IV i V formatu. Łącznie w minionym roku przesunięto 4631 m.b. książek (szafy biblioteczne od 38 do 112), zyskując w ten sposób 431 m.b. wolnych półek.

Pracownicy Sekcji Opracowania Technicznego osygnowali 102 869 tomów. O blisko 7% wzrosła również liczba rekordów egzemplarza – naniesiono 100 084 barkody. Opracowanie retrospektywne objęło 35 399 wol., co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowi 93% wzrost (20 179 rekordów egzemplarza utworzono w ramach projektu „SYNAT”). Zaopatrzone w oprawy prowizoryczne 112 wol. czasopism IV i V formatu, wymieniono i osygnowano 80 pudeł na broszury.

W Oddziale Rękopisów, kierowanym przez dr Monikę Jaglarz, w okresie sprawozdawczym skatalogowano 124 jednostki (w tym 3 średniowieczne i 121 nowożytnych) oraz zmeliorowano 141 opisów (46 średniowiecznych i 95 nowożytnych). Do mikrofil-

mowania i skanowania przygotowano 596 rękopisów i sporządzono 137 metryczek. Pracownicy Oddziału prowadzili prace nad porządkiem bieżących nabytków uzupełniających Archiwum Domowe Pawlikowskich (w tym papierów Kornela Ujejskiego, Jana Kasprowicza, Tadeusza Pawlikowskiego, Jerzego Zdziechowskiego, Marii Ludwiki Pawlikowskiej), fragmentów spuścizny po Kazimierzu Tetmajerze, spuścizny po profesorze Janie Błońskim oraz spuścizny po profesorze Zdzisławie Jachimeckim. Rozpoczęto także prace nad scalaniem fragmentów akcesji z papierami Michała Pawlikowskiego i melioracją tychże w związku z przygotowaniem wniosku grantowego na kolejny tom inwentarza rękopisów BJ, tj. 3. tomu zawierającego opisy obiektów z Archiwum Domowego Pawlikowskich.

Osoby zatrudnione w Oddziale Rękopisów kontynuowały prace nad *Inwentarzem rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej nr 11435–11850. Archiwum Domowe Pawlikowskich*, cz. 2 oraz *Katalogiem zbioru dokumentów pergaminowych BJ* (w ramach projektów badawczych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz indeksem do *Inwentarza rękopisów BJ nr 1000–11000*. Zakończono także prace realizowane w ramach kilku innych projektów, finansowanych ze źródeł pozabudżetowych Biblioteki – „Historia kolekcji rękopisów romańskich w księgozbiorze berlińskim w BJ w Krakowie”. „Les livres dans les livres: les fragments hébreux dans les bibliothèques européennes” („Książki w książkach: fragmenty hebrajskie w bibliotekach europejskich”) oraz „Opracowanie polskich zbiorów rękopiśmiennych na emigracji. Archiwum Zygmunta Lubicz Zaleskiego w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu”, 2009–2011. Efektem tej pracy była publikacja: *Archiwum Zygmunta Lubicz Zaleskiego w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu. Informator o zasobie*, Kraków 2011. Ukończono też 10 tom *Katalogu łacińskich rękopisów średniowiecznych BJ*.

W Oddziale Starych Druków pod kierownictwem mgr Małgorzaty Gołuszki-Wacek nabrały tempa prace związane z opracowywaniem druków XVII-wiecznych metodą elektroniczną w systemie Virtua. W roku sprawozdawczym sporządzono 3277 haseł wzorcowych (21% wzrostu w porównaniu z rokiem 2010), utworzono, zmodyfikowano i skopiowano 4626 rekordów bibliograficznych dla starych druków (43% wzrostu), pochodzących głównie z Biblioteki Kamedułów na Bielanach oraz utworzono 3828 rekordów egzemplarza (225% wzrostu w porównaniu z rokiem poprzednim). Kontynuowano również tradycyjne katalogowanie książek zakupionych, podarowanych oraz pochodzących z zasobu dubletów, które nie są ujęte w tzw. starym katalogu. Ogółem skatalogowano 278 dzieł w 286 wol., osygnowano 360 woluminów wraz z kartami katalogowymi. Pracownicy Oddziału przygotowali dla czytelników 304 kwerendy krajowe i 182 zagraniczne. Udzielono 594 informacje biblioteczne i 409 informacji rzeczowych.

W ramach prac dodatkowych prowadzonych w OSD w połowie roku zakończono realizację segmentu wspomnianego projektu „Les livres dans les livres: les fragments hébreux dans les bibliothèques européennes” („Książki w książkach: fragmenty hebrajskie w bibliotekach europejskich”), polegającą na przeglądaniu druków XV- i XVI-wiecznych pod kątem występowania w nich rękopisów hebrajskich (tworzących najczęściej oprawę, bądź znajdujących się w niej jako wzmocnienia). Łącznie przejrano 25 632 wol.,

wśród których znaleziono 109 wol. z fragmentami poszukiwanych rękopisów. Kontynuowano także opracowywanie księgozbioru kamedulskiego (opracowano 2385 tytułów z tego zasobu oraz utworzono rekordy egzemplarza dla tych druków). Od października rozpoczęto ponadto realizację projektu „DUN-XVII”, czyli opracowanie druków XVII-wiecznych ze zbiorów BJ – docelowo (do końca czerwca 2012 roku) do katalogu w systemie Virtua ma być wprowadzonych 2000 nowych rekordów. W ramach współpracy międzybibliotecznej pracownicy Oddziału przeprowadzają również korektę opisów druków polskich znajdujących się w British Library. Jest to projekt realizowany na prośbę tamtejszych bibliotekarzy. Dotychczas w ramach podjętych działań poprawiono i uzupełniono 800 opisów oraz przygotowano i przesłano do konsorcjum CERL Thesaurus 15 446 opisów starych druków.

W roku sprawozdawczym OSD zorganizował 27 pokazów książek dla gości indywidualnych i grup zorganizowanych z kraju i z zagranicy. Stare druki ze zbiorów BJ prezentowane były także na kilku wystawach, odbywających się poza Biblioteką – m.in. na wystawie *My i Oni. Zawila historia Odmiennosci* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie (3 druki), *Jan Heweliusz i Gdańsk jego czasów* w Muzeum Historycznym Miasta Gdańska (8 druków), *Obok. Polska-Niemcy. 1000 lat sąsiedztwa w Europie* w Groppius-Bau w Berlinie (5 druków), *Stanisław August Poniatowski, ostatni król Rzeczypospolitej* w Zamku Królewskim w Warszawie (1 druk).

Prace w Oddziale Zbiorów Muzycznych, kierowanym przez mgr Krystynę Pytel, w pierwszym kwartale roku tradycyjnie koncentrowały się na przygotowaniach i organizacji wystawy autografów muzycznych, towarzyszącej XV Wielkanocnemu Festiwalowi Ludwiga van Beethovena. Pracownicy Oddziału wspomagali ponadto przygotowanie zorganizowanej w BJ wystawy „Zdzisław Jachimecki (1882–1953) twórca muzykologii w Uniwersytecie Jagiellońskim”, opracowanej przez prof. M. Woźną-Stankiewicz z Instytutu Muzykologii UJ z okazji 100 lat muzykologii krakowskiej (1911–2011). W ciągu roku przygotowano i przeprowadzono 5 pokazów autografów ze zbiorów berlińskich (W.A. Mozart, L. van Beethoven, F. Mendelssohn) oraz autografów F. Chopina, głównie dla gości zagranicznych, 7 pokazów druków i rękopisów muzycznych BJ (trzy połączone były z wykładami na temat zbiorów). Podobnie jak w 2010 roku przygotowano pokaz dawnych leksykonów i encyklopedii muzycznych znajdujących się w OZM oraz w OSD, umożliwiające przeprowadzenie w BJ warsztatów z zakresu leksykografii muzycznej dla studentów Instytutu Muzykologii UJ.

Znaczną część czasu pochłaniała obsługa korespondencji (do Oddziału wpłynęły 383 listy, wysłano zaś 252) oraz przeprowadzanie zleconych kwerend (opracowano 70 kwerend, w tym 39 zagranicznych). Kontynuowano też komputerowe opracowywanie druków muzycznych, napływających do Oddziału z różnych źródeł wpływu oraz prace związane z systematycznym likwidowaniem wieloletnich zaległości w zakresie inwentaryzacji posiadanych druków – do inwentarza wpisano 1676 woluminów.

Podkreślić należy ponadto współudział Biblioteki Jagiellońskiej w kontynuowaniu rozpoczętych wcześniej kilku projektów badawczych lub wydawniczych (zarówno krajowych, jak i zagranicznych) w oparciu o zbiory własne i kolekcje byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie.

W Oddziale Zbiorów Graficznych i Kartograficznych pod kierownictwem mgr Anny Graff znaczną część czasu pracy zajmuje pracownikom przygotowanie kwerend, wymagających niejednokrotnie żmudnych poszukiwań i starannej weryfikacji w literaturze fachowej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 137 kwerend krajowych i 13 zagranicznych. Kontynuowano także akcję przejmowania z magazynu ogólnego tych druków zwartych, które powinny wzbogacić zbiory graficzne i kartograficzne – ogółem przejęto 142 jedn. w 433 wol. (przeważnie IV i V format). Do pracowni fototechnicznej przekazano 856 obiektów z grafiki i 117 z kartografii w celu wykonania skanów dla 137 czytelników lub instytucji.

Zbiory graficzne i kartograficzne wypożyczano często na różnorodne wystawy, organizowane poza BJ, wśród których wymienić należy: *Zapomniane dziedzictwo Nowej Huty – Krzesławice* w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa (5 grafik, 1 album, 1 rysunek) oraz *Pronaszkowie* w Muzeum Teatralnym w Teatrze Wielkim-Operze Narodowej w Warszawie (6 fotografii).

Pracownicy Oddziału aktywnie uczestniczyli w projektach realizowanych w BJ. W związku z pracami przy projekcie „JBC” zainicjowano katalogowanie dokumentów graficznych i kartograficznych w bazie NUKAT-u. Opracowano 176 rekordów i przygotowano 55 rekordów khw. Biblioteka Jagiellońska została także partnerem projektu realizowanego przez Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie pt. „Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych” (<http://www.drzeworyty.pl/>) – zamieszczono w nim 70 drzeworytów pochodzących ze zbiorów graficznych Oddziału (m.in. drzeworyty z tzw. *Tek Łazarskiego*).

Pracownicy Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego, kierowanego przez mgr Ewę Szczawińską, a następnie (od 1 października) przez mgr Beatę Kurek, przeprowadzili wiele melioracji magazynowych. Akcję tę wymusił napływający materiał, a co za tym idzie konieczność przemieszczania zbiorów ze względu na brak miejsca na nowe nabytki.

Do bazy katalogowej wprowadzono 1940 rekordów bibliograficznych dokumentów życia społecznego, 964 rekordy zasobu oraz 419 rekordów egzemplarza.

Z kwerend opracowanych w Oddziale warto odnotować poszukiwania materiałów na temat druków okolicznościowych dotyczących Konstytucji 3 maja, powstań i ruchów niepodległościowych, początków kina do 1914 roku, kultury w Krakowie w latach 1950–1959, katalogów wystaw oraz plakatów Witolda Chomicza, historii muzyki rozrywkowej, mordu w Rzeszotarach w 1946 roku oraz teatraliów związanych z Gabriellą Zapolską.

W Oddziale Zabezpieczania Zbiorów, kierowanym przez mgr. Zbigniewa Kozińskiego, całkowitej bądź częściowej konserwacji poddano 200 dzieł, w tym: 52 rękopisy, 86 wol. starych druków, 19 pozycji inwentarzowych ze zbiorów graficznych, 2 dzieła ze zbiorów kartograficznych, 12 muzykaliów, 18 obiektów z Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego oraz 11 wol. druków zwartych i czasopism z magazynu ogólnego. Sporządzono 248 kompletów dokumentacji opisowej i fotograficznej konserwowanych dzieł.

Ponadto wykonano konserwację opraw 37 rękopisów, 71 starych druków, 1 ryciny, 8 muzykaliów, 3 jedn. dokumentów życia społecznego oraz 8 książek z XIX i XX wieku. Sporządzono też nowe oprawy dla 1 starego druku, 1 wol. ze zbiorów muzycznych, 6 pozycji pochodzących z Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego i 10 druków ze zbiorów XIX–XX wieku. Wykonano oprawy ochronne na zbiory specjalne w postaci 10 futerałów i 4 pudeł. Pracownia Konserwacji przygotowała do dezynfekcji w komorze fumigacyjnej 5 dzieł ze zbiorów specjalnych i druków XIX i XX wieku. Poza tym introligatorzy sekcji wykonali 266 koszulek ochronnych na grafiki, rękopisy, stare druki i druki rzadkie. Zrobiono ponadto 46 passe-partout jako ochronę zbiorów, a także do celów wystawienniczych.

Pracownicy Sekcji Reprograficznej wykonali 514 819 skanów z oryginałów (92% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim), w tym 497 492 do zbiorów BJ i na potrzeby bieżącej działalności biblioteki, a także 17 327 zamówionych przez czytelników. Zostały one zapisane na 187 dyskach DVD i 629 dyskach CD. Wykonano 13 837 mikroobrazów mikrofiszowych (36% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) – w tym 11 119 negatywowych i 2718 pozytywowych, 218 221 klatek mikrofilmowych – w tym 177 230 negatywowych i 21 438 pozytywowych do zbiorów BJ oraz 403 negatywowe i 19 150 pozytywowych dla czytelników. Zrobiono 25 479 kserokopii z oryginałów (w tym dla czytelników: 7429 sztuk w formacie A4 i 3 w formacie A3 i do celów służbowych 17 561 sztuk w formacie A4 i 486 w formacie A3), 1838 zdjęć cyfrowych (w tym 440 dla czytelników i 1398 do celów służbowych) oraz sporządzono wydruki z 10 491 plików cyfrowych (w tym dla czytelników 182 w formacie A4 i 13 w formacie A3, zaś do celów służbowych BJ 10 076 sztuk w formacie A4 i 220 w formacie A3).

Największe zamówienie na skanowanie naszych zbiorów wykonano dla projektu pt. „Polskie pieśni i piosenki w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej jako podstawa do rozwoju systemu Cyfrowej Biblioteki Polskiej Piosenki – cz. 2”. Dla ww. projektu Sekcja Reprografii zeskanowała 514 muzykaliów zapisanych na 6002 plikach cyfrowych w formacie TIFF (rozdzielczość 300 dpi). Zapis cyfrowy tych muzykaliów trafił również do naszych zbiorów cyfrowych.

Pracownicy Sekcji wykonywali ponadto skany i zdjęcia cyfrowe potrzebne do wystaw organizowanych w BJ, a także dbali o tzw. oprawę fotograficzną wszelkich imprez odbywających się w gmachu Biblioteki.

W Introligatorni Sekcji Opraw i Zabezpieczenia Zbiorów oprawiono 738 druków zwartych, 6130 wol. czasopism, 2358 broszur i 73 księgi administracyjne, wykonano 5241 opraw prowizorycznych na czasopisma, druki zwarte, rękopisy i dokumenty życia społecznego, przeprawiono 486 wol. druków zwartych i 44 wol. czasopism, naprawiono 1494 wol. druków zwartych i czasopism, wykonano 4016 pudeł ochronnych (837 zbiorczych i 3775 jednostkowych) oraz 4100 kopert ochronnych (głównie na muzykalia oraz dokumenty życia społecznego i wydawnictwa rzadkie). Pełnej laminacji poddano 3179 kart książek i czasopism. Przygotowano również zbiory do oprawy poza BJ (1000 wol. druków zwartych i czasopism). Usługę tę na podstawie zlecenia wykonała introligatornia Poligraficznej Spółdzielni Inwalidów. Zakład Pracy Chronionej w Krakowie.

Klinika Papieru kontynuowała proces masowej konserwacji zbiorów. Do końca 2011 roku w maszynie Neschen C900 odkwaszono 38 148 pojedynczych kart różnego formatu, pochodzących ze zbiorów BJ (mapy, gazety formatu III–V, druki ulotne), co w przeliczeniu na format A4 dało 118 156 kart. W związku z radykalnym zmniejszeniem dotacji na utrzymanie Kliniki Papieru od początku maja zrezygnowano z odkwaszania w instalacji C900 w oparciu o umowy cywilnoprawne. W instalacji Bookkeeper III masowej konserwacji poddano 25 014 wol. zbiorów archiwalnych i bibliotecznych o łącznej wadze ponad 14 470 kilogramów. Odkwaszane pozycje pochodziły z różnych zbiorów: ze zbiorów własnych, zbiorów Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie (spuścizna rękopiśmienna ks. kard. Karola Wojtyły i ks. kard. Adama Sapiehy), Archiwum Państwowego w Krakowie, Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Za usługę odkwaszania zbiorów obcych Biblioteka otrzymała blisko 100 000 złotych.

W minionym roku pracownicy Sekcji Skontrum Oddziału Organizacji przeprowadzili kontrolę stanu inwentarzowego wydawnictw ciągłych w magazynie ogólnym w obrębie sygnatur 1–10 000 oraz egzemplarza archiwalnego w obrębie sygnatur A 1–A 50 000. W ramach skontrum sprawdzono również księgozbiory w Oddziale Starych Druków (*numerus currens* w obrębie sygnatur 25 000–55 000) oraz rozpoczęto prace skontrolowe w magazynie archiwalnym w odniesieniu do druków zwartych. Warto wspomnieć, że kontrolę wydawnictw ciągłych przeprowadzono w Bibliotece Jagiellońskiej po raz pierwszy i dotyczyła ona zaledwie niewielkiego wycinka tego zbioru. Prowadzone przy tym księgozbiore prace trwały stosunkowo długo ze względu na jego format, rozlokowanie w magazynie oraz prace równoległe związane z digitalizacją tej partii materiału.

Skontrolowano ponadto cały zasób magazynu ogólnego pod kątem listy pozycji nieodnalezionych, tzw. „N”. Z odnotowanych 283 egzemplarzy odnaleziono 191. Odnotowano także 1769 nowych pozycji nieodnalezionych, z czego odszukano 787, likwidując równocześnie karty zagubionych dzieł, wykreślając braki na kartach katalogowych i w protokole braków oraz wpisując odnalezione dzieła do rejestru druków odnalezionych. Uzupełniono ponadto 61 defektów (wykonano kserokopie brakujących stron z drugiego egzemplarza oraz przekazano dzieła do oprawy). Ogółem podczas prac skontrolowych sprawdzono 127 115 sygnatur. Od listopada rozpoczęto przekazywanie „kart zagubionego dzieła” do opracowania retrospektywnego w celu wygenerowania w przyszłości bazy braków.

Oddział Komputeryzacji, kierowany przez mgr Katarzynę Sokołowską, odpowiada za administrowanie oraz sprawne funkcjonowanie wewnętrznej sieci komputerowej Biblioteki. Na sieć tę składa się kilka serwerów oraz 316 komputerów typu PC.

Zakres zasadniczych prac Oddziału nie uległ zmianie w porównaniu z latami poprzednimi. Obejmuje on m.in. bieżącą obsługę oprogramowania VTLS/Virtua w wersji 2010.1 3 3 oraz innych oprogramowań, aktualizację systemów operacyjnych zainstalowanych na komputerach w celu eliminacji luk w oprogramowaniu, mogących spowodować nieprawidłowe działanie sprzętu, usuwanie wszelkiego typu awarii, obsługę informatyczną i nadzór nad funkcjonowaniem modułu rejestracji wypożyczeń i zwrotów

książek (*circulation*), bieżący nadzór nad funkcjonowaniem modułu automatycznego zamawiania książek, a także administrowanie stroną domową BJ. Trwały również prace nad przeniesieniem strony www BJ do portalu UJ, związane głównie z opracowaniem koncepcji i przenoszeniem danych.

Pracownicy Oddziału aktywnie uczestniczyli w prowadzeniu szkoleń dotyczących pracy w systemie Virtua i zasad współkatalogowania w Nukacie, tworzenia rekordu egzemplarza dla starych druków oraz ochrony danych osobowych. W ramach III i IV etapu projektu „Autostrada Informacji Cyfrowej” przeprowadzono scalanie bazy Komputerowego Katalogu Zbiorów UJ z NUKAT-em. Zaktualizowano także serwis dla pracowników oddziałów opracowania – *Vademecum Katalogowania*. Ponadto w 2011 roku przygotowano wstępną wersję inwentarzy druków zwartych oraz 8 tomów inwentarzy czasopism.

PROJEKTY

W roku sprawozdawczym w Bibliotece Jagiellońskiej kontynuowano realizację dwóch projektów finansowanych z funduszy strukturalnych: „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” (projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007–2013) oraz „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet”. *Etap I* (projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013). Łączna wartość obu projektów to ponad 8 600 000 złotych.

W 2011 roku „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” zajęła II miejsce w Federacji Bibliotek Cyfrowych pod względem liczby zamieszczonych publikacji, będąc równocześnie największą instytucjonalną biblioteką cyfrową w kraju (ponad 100 000 publikacji po roku funkcjonowania). Na sukces ten miały niewątpliwie wpływ: dobra organizacja procesu zabezpieczania zbiorów, świadome i racjonalne wykorzystanie przyznanych środków unijnych, a przede wszystkim zaangażowanie zespołu JBC zarówno w bieżącą pracę, jak i w rozwój narzędzi programistycznych tę pracę wspomagających. W miarę postępu prac konserwatorskich i procesu digitalizacji zbiory publikowane w JBC są sukcesywnie powiększane. W ramach przeprowadzonych prac przekonwertowano do formatu DjVu 92 280 zeskanowanych pozycji o łącznej wadze 102 984 GB. Waga plików wynikowych w formacie DjVu wyniosła 109 GB. Opublikowano 84 560 pozycji. Zakończono m.in. publikację: „Gazety Lwowskiej”, „Gazety Narodowej”, „Głosu Narodu”, druków Sejmu Krajowego we Lwowie, obejmujących nie tylko sprawozdania stenograficzne, protokoły, alegaty, uchwały, ale także regulaminy i wykazy członków. Czasopiśma te są już w całości dostępne *online*.

W projekcie „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet”. *Etap I*, stanowiącym kontynuację projektu

„Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”, prace koncentrowały się głównie wokół digitalizacji zbiorów oraz tworzenia nowoczesnego, dwujęzycznego portalu Biblioteki Jagiellońskiej, zawierającego zintegrowane informacje o zasobach i usługach elektronicznych Biblioteki Jagiellońskiej. Portal ten ma zastąpić dotychczasową wersję strony internetowej. Do końca października 2011 roku zeskanowano 76 woluminów czasopism i 121 woluminów muzykaliów (nuty), z których wykonano łącznie 29 196 skanów. Obecnie wśród zdigitalizowanych pozycji znajdują się m.in.: „Przyjaciel Ludu” z lat 1895–1914, 1919–1933, 1947–1948; „Gazeta Krakowska” z lat 1802–1823; „Nowy Dziennik” z lat 1931–1932. W ramach realizacji projektu zaplanowano także przeprowadzenie modernizacji serwerowni BJ oraz wdrożenie bezpiecznego systemu archiwizowania wytworzonych danych cyfrowych.

Pracownicy wielu oddziałów realizowali także projekt dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju „Utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej i komunikacyjnej dla sieciowych zasobów wiedzy dla nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy”. Zadanie to (tzn. SYNAT) realizowane jest w latach 2010–2013 przez sieć naukową zrzeszającą 16 instytucji krajowych. Celem projektu jest opracowanie koncepcji oraz wdrożenie sieciowej platformy hostingowej i komunikacyjnej dla zdigitalizowanej wiedzy wykorzystywanej przez badaczy, jednostki naukowe, studentów itp. W ramach etapu realizowanego w BJ kontynuowano prace rozpoczęte w czwartym kwartale 2010 roku, wzbogacające KKZBUJ o informacje skierowane do zasobów w postaci materialnej. Opracowywano metadane, uwzględniając w szczególności materiał badawczy z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych i medycznych. Metadane te zapisano w postaci 17 890 rekordów bibliograficznych, 7474 rekordów haseł wzorcowych, 31 165 rekordów egzemplarzy, 722 rekordów zasobu i ponad 8923 haseł przedmiotowych. Od początku realizacji projektu baza KKZBUJ-u powiększyła się o przeszło 547 000 rekordów różnych typów – produkty zadań etapu B4 stanowią w tej liczbie ponad 75 000 rekordów, co stanowi 13,8% przyrostu bazy. Równolegle prowadzono analizę cyfrowych zasobów informacyjnych. Celem badań podjętych przez zespół BJ było określenie kryteriów doboru źródeł cyfrowych dostępnych *online* i metod ich wyszukiwania.

ZBIORY

W 2011 roku w rejestrze przybytków Biblioteki Jagiellońskiej odnotowano wpływ 146 306 wol. i jedn. dokumentów samoistnych (wzrost o niecałe 4%) oraz 4444 dokumentów towarzyszących audiowizualnych i elektronicznych (spadek o 11%), w tym 64 838 wol. druków zwartych (wzrost o 1%) i 1935 dokumentów towarzyszących, 31 862 wol. wydawnictw ciągłych (wzrost o 14%) i 1539 dokumentów towarzyszących, 47 361 jedn. zbiorów specjalnych (spadek o 0,5%) i 970 dokumentów towarzyszących oraz 2245 wol. zakupionych na potrzeby wymiany. Równocześnie w rejestrze ubytków odnotowano 289 wol. o łącznej wartości 16 230,00 zł, z których odnaleziono 214 wol. o war-

tości 14 582,00 złotych. Ogółem w BJ na zakup literatury naukowej i baz danych wydano 1 378 361,53 zł, w tym z budżetu BJ 139 850,58 złotych.

Do inwentarza BJ wpłynęło 146 077 wol. i jedn. (wzrost 6%) o łącznej wartości 6 402 783,50 złotych. W zależności od źródła pozyskania wpływ ten przedstawia się następująco: z egzemplarza obowiązkowego 91 760 wol. i jedn. o wartości 2 979 626,72 zł; z kupna (budżet BJ wraz ze środkami UJ) 7132 wol. i jedn. o wartości 2 259 139,78 zł; z darów 8652 wol. i jedn. o wartości 622 349,00 zł; z wymiany 3051 wol. i jedn. o wartości 222 475,00 zł; ze starego zasobu 294 wol. i jedn. o wartości 149 735,00 złotych. Dokumenty życia społecznego – 34 584 jedn. – jako druki ulotne nie są wyceniane. Dodatkowo do inwentarza weszły mikrofilmy i mikrofiszki z produkcji własnej – 604 jedn., których wartość wyniosła 169 458,00 złotych. Ponadto w 2011 roku zeskanowano i opublikowano w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 84 560 publikacji o łącznej wadze 102 984 GB, których wartość oszacowano na 15 447 600,00 zł (przy założeniu, że wartość wytworzenia, opracowania i opublikowania 1 GB wynosi 150,00 zł).

Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego w Oddziale Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów, kierowanym przez mgr Urszulę Dudzik, odnotowała wpływ 87 969 wol. druków zwartych i wyd. ciągłych (wraz z 3337 dokumentami towarzyszącymi) oraz 42 559 jedn. zbiorów specjalnych (wraz z 970 dokumentami towarzyszącymi). Utrzymująca się od kilku już lat tendencja wzrostowa w tym zakresie jest bez wątpienia wynikiem ogromnej dbałości pracowników Sekcji o egzekwowanie obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych od wydawców. W odpowiedzi na 8856 wysłanych urgensów i 599 pism otrzymaliśmy 4607 wol. druków zwartych oraz 6294 numery czasopism. Wartość zbiorów, które wpłynęły do Biblioteki w ramach egzemplarza obowiązkowego wyniosła 3 405 839,00 zł (w tym druki zwarte: 2 049 415,00 zł i wydawnictwa ciągłe: 1 356 424,00 zł).

Ze środków przyznanych na działalność statutową wydano 1 237 216,00 zł na zakup czasopism i baz danych *online* dla BJ i UJ (tj. o 259 749,00 zł więcej w porównaniu z rokiem 2010). Pracownicy naukowci i studenci UJ i CMUJ mieli dostęp do 55 baz *online*, 45 815 tytułów czasopism oraz 118 596 książek elektronicznych.

W czerwcu 38 jednostek UJ złożyło swoje wnioski na prenumeratę czasopism zagranicznych na rok 2012. Na podstawie tych wniosków sporządzono wykaz zamówień, obejmujący 227 tytułów. We wrześniu podpisano umowę z CHZ Ars Polona S.A. na czasopisma zagraniczne zamówione dodatkowo na rok 2012 oraz aneks dotyczący tytułów wycofanych na lata 2012–2013. We wrześniu z kolei zebrano dane do przetargu na dostawę czasopism polskich, po czym przygotowano listę przetargową, obejmującą 639 tytułów w 1265 egzemplarzach. Przetarg odbył się w listopadzie. W wyniku przeprowadzonego postępowania, w którym udział wzięły cztery firmy, realizację zamówienia rozdzielono następująco: „Garmond” – ma dostarczać 281 tytułów, „Kolporter” – 178 tytułów, „Ruch” – 54 tytuły, „Skarbnica” – 31 tytułów (w sumie 544 tytuły). Na dostawę pozostałych 95 tytułów nie było chętnych, dlatego też, podobnie jak w latach ubiegłych, poszczególne jednostki Uczelni muszą je sobie zamówić bezpośrednio u wydawców.

Ogółem w 2011 roku Biblioteka Jagiellońska gromadziła 7911 bieżących tytułów czasopism drukowanych, w tym 7016 polskich i 895 zagranicznych.

Za pośrednictwem Sekcji Kupna Oddział Gromadzenia zakupił w roku sprawozdawczym 2106 wol. druków zwartych i ciągłych (znaczny wzrost w porównaniu do roku poprzedzającego – o blisko 62%.) oraz 1235 jedn. zbiorów specjalnych (również znaczny wzrost w stosunku do roku ubiegłego – 22%).

Cennym źródłem pozyskiwania zbiorów jest również wymiana, którą w omawianym okresie BJ prowadziła ze 168 kontrahentami zagranicznymi oraz 12 bibliotekami krajowymi. Dla celów wymiany i reprezentacji zakupiliśmy 2245 wol. za sumę 66 907,60 złotych. Do partnerów krajowych i zagranicznych wysłano ogółem 2707 woluminów, w tym 1769 egzemplarzy publikacji zakupionych w Wydawnictwie UJ i w księgarniach krakowskich, 633 egzemplarze publikacji ze zbiorów własnych (zasób na wymianę oraz dublety egzemplarza obowiązkowego) oraz 305 egzemplarzy gratisowych pozyskanych od wydawców i autorów. Otrzymaliśmy z kolei 1905 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 22 dokumentami towarzyszącymi) i 103 jedn. zbiorów specjalnych, wycenione szacunkowo na kwotę 163 372,00 złotych. W porównaniu z rokiem poprzedzającym otrzymaliśmy mniej o 785 wol. druków zwartych i czasopism. Szczegółowa analiza poniesionych kosztów wymiany wykazuje, że podobnie jak w latach ubiegłych bilans wymiany wypadł korzystnie. Wartość otrzymanych wydawnictw przewyższyła kwotę poniesionych wydatków o ponad 64 000 złotych. Zbiory Biblioteki Jagiellońskiej wzbogaciły się o wiele cennych pozycji otrzymanych m.in. z Biblioteki Brytyjskiej w Londynie, Węgierskiej Biblioteki Akademii Nauk w Budapeszcie, Biblioteki Akademii Nauk w Wiedniu, Biblioteki Uniwersyteckiej w Odense, Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie, amerykańskich bibliotek uniwersyteckich w Seattle oraz Berkeley, Biblioteki Akademii Rumuńskiej w Bukareszcie, Biblioteki Narodowej w Mińsku, Biblioteki Uniwersytetu Humanistycznego w Moskwie, Herzog-August-Bibliothek w Wolfenbüttel, Biblioteki Akademii Nauk w Belgradzie, Biblioteki Uniwersyteckiej w Dijon oraz Biblioteki Polskiej w Paryżu. Wymienione instytucje to nasi niezawodni, wieloletni partnerzy, dzięki którym mamy dostęp do najnowszej literatury naukowej Europy, Ameryki i Azji.

W zamian za mikrofilmy i fotokopie sporządzone przez Pracownię Fototechniczną BJ dla instytucji naukowych i osób prywatnych z zagranicy w 2011 roku otrzymaliśmy 9 wol. druków zwartych i ciągłych oraz 14 jedn. zbiorów specjalnych o łącznej wartości 6424,00 złotych.

Jak co roku przyjmowaliśmy również dary z kraju i z zagranicy. W okresie sprawozdawczym otrzymaliśmy 4720 wol. druków zwartych i czasopism (spadek o około 7% w porównaniu z rokiem 2010) wraz z 17 dokumentami towarzyszącymi oraz 3702 jedn. zbiorów specjalnych (123% więcej! w porównaniu z rokiem poprzednim) o szacunkowej wartości 542 439,00 złotych. Wśród podarowanych obiektów znalazło się wiele ciekawych i cennych pozycji, otrzymanych od Ambasady Belgii (25 wol. druków zwartych), Fundacji Fritz-Thyssen Stieftung (12 wol.), Centrum Kultury im. Cypriana Kamila Norwida w Krakowie (68 wol. druków zwartych), Wydziału Prawa UJ (liczący blisko 7000 pozycji księgozbiór po prof. UJ Juliuszu Bardachu), Instytutu Filologii Romańskiej UJ (10 wol. druków zwartych i 67 jednostek starych druków), Obserwatorium

Astronomicznego UJ (5 jedn. starych druków), Kliniki Psychiatrii Collegium Medicum UJ (24 wol. druków zwartych), Wydawnictwa Sejmowego (15 wol. druków zwartych), Biblioteki Sejmowej (21 wol. druków zwartych), Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (50 wol. druków zwartych i 50 wol. wydawnictw ciągłych), Gminnej Biblioteki Publicznej w Bolesławiu (54 wol. druków zwartych), Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorlicach (162 wol. druków zwartych), Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kluczborku (349 wol. druków zwartych), Biblioteki Suskiej (45 wol. druków zwartych), Jana Oberbeka (304 wol. druków zwartych i 1225 jedn. zbiorów muzycznych), od dr. hab. Piotra Tylusa (55 wol. druków zwartych), prof. Witolda Mańczaka (5 wol. druków zwartych i 17 wol. wydawnictw ciągłych), prof. Mariana Zgórniaka (5 wol. druków zwartych i 7 wol. wydawnictw ciągłych), prof. Franciszka Ziejki (120 wol. druków zwartych), prof. Jacka Bomby (77 wol. druków zwartych), prof. Marty Stebnickiej-Kern (55 wol. druków zwartych), Leszka Wajdy (4 wol. druków zwartych i 2 jedn. starych druków), Janusza Pierzchały (21 wol. wydawnictw ciągłych), Marii Urban (25 wol. druków zwartych).

Do Sekcji Dubletów i Księgozbiorów Zabezpieczonych Oddziału Gromadzenia Zbiorów przyjęto 7570 wol., tj. o prawie 90% więcej niż w roku ubiegłym. Pracownicy Sekcji kontynuowali porządkowanie i selekcjonowanie zbiorów przechowywanych w wyremontowanym magazynie dubletów oraz prowadzili prace związane z księgozbiorem byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej. Porządkowano ponadto „Dziennik Urzędowy dla Generalnego Gubernatorstwa” („Amtlicher Anzeiger für das Generalgouvernement”), przechowywany w dużych ilościach w formie pojedynczych numerów.

Dzięki dokumentom przekazanim przez Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów wzbogacił się również Oddział Dokumentów Audiowizualnych, który otrzymał 1945 dokumentów elektronicznych zwartych (wraz z 30 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 959 sztuk dokumentów elektronicznych ciągłych (wraz z 72 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 816 dokumentów dźwiękowych niemuzycznych, 1215 dokumentów audiowizualnych (którym towarzyszyły 34 dokumenty drukowane) oraz 313 dokumentów elektronicznych w postaci pliku. Różnica pomiędzy rokiem 2010 a 2011 polega głównie na tym, że do ODA zaczęły napływać w zwiększonej ilości dokumenty elektroniczne zwarte.

Zbiory Oddziału Rękopisów powiększyły się łącznie o 332 pozycje. Do księgi przybytków wpisano 141 jedn. pochodzących z darów, 8 jedn. ze starego zasobu i 183 jedn. z kupna. Do ciekawszych nabytków należą: lwią część spuścizny po prof. Janie Błońskim, przekazane przez Kaspra Pawlikowskiego kolejne części papierów uzupełniających Archiwum Domowe Pawlikowskich (autografy utworów Jana Kasprowicza, materiały biograficzne i fragmenty utworów Kornela Ujejskiego oraz niezwykle cenna korespondencja Kornela Ujejskiego i Wandy Młodnickiej), spuścizna Jerzego Zdziechowskiego, fragment papierów i korespondencji Tadeusza Pawlikowskiego, fragmenty papierów Marii Ludwiki Pawlikowskiej; papiery Teresy Pochwalskiej; fragmenty papierów Janiny Kraupe-Świdorskiej, Kazimierza Brodzika, Marii z Mrazków Dobrowolskiej, rodziny Sapińskich, Aleksandry Birkenmajer; dzienniki Elżbiety Ciechanowskiej oraz pamiętnik

Marty z Pajaków Śnieżyńskiej, listy Wiktora Weintrauba do Zofii Stefanowskiej-Treugutt (stanowiące uzupełnienie dla przechowywanego w ORP BJ Archiwum Wiktora Weintrauba), fragment spuścizny Kazimierza Przerwy Tetmajera (w tym fragmenty jego twórczości i korespondencji, a także korespondencji jego matki Julii Tetmajerowej), fragmenty spuścizny po Zdzisławie Jachimeckim (w tym szczególnie cenna korespondencja z osobami profesjonalnie zajmującymi się muzyką), listy Jan Sztudyngera do Jadwigi Lenczewskiej. Szczególnie cennym nabytkiem okazał się pierwodruk *Sonetów* Adama Mickiewicza z 1826 roku z odręczną dedykacją autora dla Marii Szymanowskiej z 1827 roku i pięcioma dedykacjami kolejnych posiadaczy z lat 1838–1930, tj. do momentu, kiedy obiekt ten wszedł do zasobu Archiwum Domowego Pawlikowskich. Do dalszego opracowania pozyskano ponadto papiery Pawła Łyska, Barbary Sordylowej oraz Władysława Poźniaka.

W Oddziale Starych Druków rejestracja wstępna wpływających zbiorów objęła 43 pozycje. Do księgi akcesyjnej sukcesywnie wpisywano stare druki otrzymywane z bibliotek instytutowych – łącznie wpisano 57 dzieł w 109 wol. Do ksiąg inwentarzowych wpisano 225 dzieł w 216 wol. Wśród druków skatalogowanych jest 120 druków polskich z XVI–XVIII wieku i 111 druków obcych. Wśród nowych nabytków (8 dzieł w 6 wol.) znajduje się m.in. piękne, bardzo rzadkie wydanie trzech tekstów Cycerona, wydrukowane w Wiedniu w latach 1511–1512 przez Hieronima Wietora, rzadki druk ulotny z 1615 roku autorstwa Zygmunta III Wazy – *Uniwersał w sprawie traktatu zawartego z cesarzem Maciejem Habsburgiem*, dzieło Seguera de Saint-Brissona *Aryst albo powaby poćciwości* z 1792 roku oraz bardzo rzadki *Historisch-genealogischer Kalender auf das ... Jahr 1797. Enthalt die Geschichte von Polen* (Berlin 1796).

Do Oddziału Zbiorów Muzycznych wpłynęło 578 jedn. muzykaliów z egzemplarza obowiązkowego, 11 jedn. z wymiany zagranicznej, 6 jedn. z kupna oraz 1741 jedn. z darów. Jak widać, w roku 2011 na zwiększenie liczebności druków muzycznych w OZM największy wpływ miały dary, a w szczególności dar Jana Oberbeka. Ten obszerny, liczący 1619 jedn. zbiór stanowi kolekcja druków muzycznych głównie na gitarę (ale też na cytrę i fortepian), wydanych w wielu krajach Europy, obu Ameryk i Azji. Na szczególną uwagę zasługuje „klocek” zawierający (oprawione wraz z rękopisami) warszawskie druki muzyczne z 1. połowy XIX wieku nienotowane w *Bibliografii warszawskich druków muzycznych 1801–1850*.

Cenny dar będący uzupełnieniem znajdującej się już w zbiorach muzycznych serii *Robert Schumann: Neue Ausgabe sämtlicher Werke* stanowią dwa druki muzyczne z kompozycjami R. Schumanna: *Studien – und Skizzenbuch I und II* oraz *Adventlied op. 71, Neujahrslied op. 144, Weihnachtslied*, przysłane przez wydawnictwo Schott Musik, Mainz.

Ze względu na sposób wydania i kompozytorów na szczególną uwagę zasługuje również wydanie faksymilowe utworu *Fugato in D von Johann Michael Haydn in der Handschrift von W.A. Mozart KV 291/MH 287*, opracowane i wydane przez Internationale Stiftung Mozarterem (Salzburg), a przysłane przez prof. U. Leisingera.

Jako ekwiwalent za wykonane przez BJ usługi otrzymaliśmy trzy tomy pieśni Franza Schuberta (*Lieder* z serii *Neue Ausgabe sämtlicher Werke* oraz kompozycję *Sinfonietta* op. 81 szwajcarskiego kompozytora współczesnego Julien-François Zbindena.

Do najbardziej interesujących wydań otrzymanych jako egzemplarz obowiązkowy należą dzieła: *Chorał Śląski* (t. 3), chorał *Droga do nieba* (t. 3), G.G. Gorczycki: *Utwory wokalne. Opera omnia I* (Seria A: *Monumenta Musicae in Polonia*) oraz Z. Adrjański: *Złota księga pieśni polskich. Pieśni. Gawędy. Opowieści*.

Kolekcja rękopisów muzycznych powiększyła się w 2011 roku o 125 jedn., głównie dzięki darom Jana Oberbeka i Barbary Nawratowicz-Stuart z Sydney. Rękopisy ofiarowane BJ przez J. Oberbeka to głównie odpisy utworów nieznanymi, w większości XX-wiecznych kompozytorów muzyki gitarowej. Podobnie jak wśród druków przeważają kompozycje na gitarę solo lub z innym instrumentem, ale znajdują się też utwory na cytrę, flet bądź fortepian. Do najcenniejszych pozycji zaliczyć tu należy: „klocek” z XIX wieku z odpisami utworów W.A. Mozarta, L. Chrubinięgo i J. Elsnera, zbiór *Recueil de Petites pieces diverses de Musique pour le Flageolet Espagnol*, utwory fortepianowe – *La prière d'une vierge* par Bądarzewska, *Gdyby rannem słonkiem* (z Halki Moniuszki), *Dumka*, zbiór utworów na cytrę z 1901 roku, utwór *Chciałbym przy tobie być* Józefa Tomasza Wydzgi oraz *Suita polska na sopran i fortepian* Andrzeja Panufnika. Dar Barbary Nawratowicz-Stuart to z kolei rękopiśmienne odpisy piosenek znanych kompozytorów (W. Abratowski, Z. Karasiński, J. Matuszkiewicz, J. Petersburski, T. Prejzner, M. Święcicki) wykonywanych w „Pawnicy pod Baranami”.

Drogą kupna Biblioteka Jagiellońska nabyła trzy bardzo interesujące (ze względu na zawartość i wykonanie) kolekcje płyt kompaktowych: *Complete Symphony* z nagraniami wszystkich symfonii J. Haydna, W.A. Mozarta i L. van Beethovena. (50 płyt), *Maria Callas. 30 Complete operas.* (64 płyty) oraz *F. Chopin Complete Edition* (17 płyt).

Zasób fonoteki powiększył się o 2472 jedn. dokumentów fonograficznych (CD, DVD, płyty analogowe) głównie dzięki darom. Tak znaczny przybytek zbiorów otrzymanych tą drogą w 2011 roku nastąpił poprzez odnotowanie w księdze akcesyjnej zalegających od wielu lat w magazynie OZM dwóch darów fonograficznych: przekazanej Bibliotece Jagiellońskiej płytotece Radia Studenckiego Kraków oraz daru Jana Gilińskiego z Krakowa. Pierwszy z wymienionych zbiorów to 1160 jedn. płyt analogowych z nagraniami zarówno muzyki rozrywkowej polskiej i zagranicznej z lat 70., 80. XX wieku, jak i muzyki poważnej. Znajdują się w tym zbiorze m.in. płyty z nagraniami artystów światowej sławy (A. Rubinstein, W. Małcużyński, S. Richter, K. Zimmermann, M. Argerich, I. Pogorelic, A. Sari, J. Kiepusa), płyty rejestrujące konkursy wykonawcze muzyki kompozytorów różnych (jak np. konkursy fortepianowe im. F. Chopina, skrzypcowe im. W. Lutosławskiego) oraz płyty z muzyką rozrywkową (z takimi wykonawcami, jak Charles Aznavour, Bułat Okudźawa, Edith Piaf, Czesław Niemen, Seweryn Krajewski, Hanna Banaszak, Maryla Rodowicz, Marek Grechuta, Anna Jantar, Violetta Villas, Stanisław Sojka, zespoły: 2 plus 1, Kombi, Lombard oraz nagrania Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu). Drugi z darów zawiera 94 płyty analogowe, głównie z muzyką klasyczną (m.in. w wykonaniu gwiazd polskiej sceny operowej: W. Ochmana, T. Żylyś-Gary, M. Fołtyn, B. Nieman), ale i z muzyką rozrywkową, reprezentowaną przez zespoły: Bon Jovi, Pet Shop Boys, Duran Duran, Modern Talking.

W roku sprawozdawczym fonoteka OZM wzbogaciła się ponadto o dwa albumy (dar N.N.), zawierające 25 płyt gramofonowych szerokokorokowych z 1. połowy XX

wieku, z nagraniami śpiewaków-aktorów polskich okresu międzywojennego oraz małych orkiestr i zespołów bigbandowych (H. Wars, Chór Dana, J. Petersburski).

Wśród płyt kompaktowych otrzymanych jako egzemplarz obowiązkowy najciekawsze i najbardziej wartościowe są nagrania muzyki klasycznej przesyłane przez firmę DUX z Warszawy, m.in. 1 płyta *Mistrzowie epok i ich dzieła. Romantyzm i romantyczność*, 3 płyty z utworami Mikołaja Zieleńskiego z serii *Opera omnia* (vol. 3, 5 i 6), 1 płyta *Ave Maria* – muzyka religijna Józefa Elsnera ze zbiorów jasnogórskich), a także 3 płyty z utworami J.S. Bacha *Pasja wg św. Mateusza* (nagranie firmy Amadeus Records). Na szczególną uwagę zasługują też 4 płyty CD otrzymane z firmy Mijusic z Krakowa z nagraniami dyktand rytmiczno-melodycznych.

Zestawienie stanu zbiorów opracowanych i wpisanych do inwentarzy

		Przyrost w roku 2011	Stan na 31 XII 2011
A.	Zbiory ogólne	wol.	wol.
	druki zwarte nowe	66 192	2 354 661
	wydawnictwa ciągłe	34 112	896 776
	Razem	100 304	3 251 437
B.	Zbiory specjalne	jedn.	jedn.
	rękopisy	470	32 686
	stare druki	239	106 275
	zbiory graficzne	95	58 390
	zbiory kartograficzne	1513	51 610
	zbiory muzyczne	2392	40 908
	normy, opisy patentowe	4764	272 608
	mikroformy (mikrofilmy, mikrofiszki, fotokopie, kserokopie)	658	177 173
	materiały audiowizualne	3735	21 974
	inne zbiory	29 431	972 065
	Razem	43 297	1 733 689
	Ogólny stan zbiorów A+B	143 601	4 985 126

Do zbioru dokumentów życia muzycznego wpłynęło 350 jednostek, w tym 220 programów koncertowych, operowych i in., 120 afiszy i 10 zaproszeń koncertowych. Do księgozbioru podręcznego Oddziału wprowadzono 38 wol. nowych książek.

Oddział Zbiorów Graficznych i Kartograficznych odnotował w księdze akcesyjnej 95 nowych pozycji graficznych (w tym m.in. 28 fotografii, 33 ryciny, 31 pocztówek i 3 albumy) oraz 446 dzieł kartograficznych w 1513 wol. (pochodzących w przeważającej części z egzemplarza obowiązkowego – 374 dzieła w 1 430 wol.). W odniesieniu do obiektów graficznych najcenniejszym darem (wartości 19 350 zł) była kolekcja 33 grafik przekazana przez warszawskiego kolekcjonera i mecenasa sztuki Kazimierza Kotaśki. Jest to cykl grafik wykonanych w różnych technikach, stworzony przez artystów związanych z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie, przedstawiający warszawską architekturę przemysłową. Jeśli chodzi o obiekty kartograficzne, to w ramach obiektów pozyskanych w drodze egzemplarza obowiązkowego jedną z ciekawszych pozycji był kolejny tom *Atlasu historycznego miast polskich (Śląsk – Legnica)*.

Zbiory Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego powiększyły się o 34 782 pozycje, z czego skatalogowano 27 271 jedn. Wzorem lat poprzednich wśród nabytków Oddziału największą grupę stanowiły wydawnictwa informacyjno-kulturalne (14 410 jedn.) oraz wydawnictwa techniczno-handlowe (8701 jedn.). Do OZM przekazano 198 jedn. dokumentów życia społecznego. Z sekcji darów OGR wpłynęło do Oddziału 251 jedn. Do zbiorów włączono także 709 jednostek dokumentów życia społecznego otrzymanych od osób prywatnych i pracowników BJ. Najciekawsze z nich pochodziły z Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów (kalendarze, informatory, druki ulotne dotyczące Krakowa) oraz z sekretariatu BJ (zaproszenia do muzeów, galerii i uroczystości w szkołach wyższych).

Zbiory elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej wg stanu na 31 XII 2011 roku

Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	11 637 jedn.
Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których BJ opłaciła dostęp	143 521 jedn.
w tym:	
Książki elektroniczne:	107 496 jedn.
Czasopisma elektroniczne:	35 971 jedn.
Bazy danych:	54
Materiały zdigitalizowane przez Bibliotekę	84 560 jedn.

CZYTELNICTWO I INFORMACJA NAUKOWA

Analiza zestawień statystycznych za ostatnie lata pokazuje stałą, powolną tendencję spadkową zarówno w odniesieniu do liczby osób odwiedzających Bibliotekę, jak i do liczby wypożyczanych pozycji.

W porównaniu z rokiem 2010 liczba czytelników zarejestrowanych w bazie BJ zmalała o około 1038 osób. Odnotowano 27 656 aktywnych czytelników, w tym 17 304 studentów (11 050 z Uniwersytetu Jagiellońskiego i 6254 z innych uczelni) i 3124 pracowników nauki. Korzystanie ze zbiorów w gmachu Biblioteki odbywało się w czytelniach, zapewniających 400 miejsc. Czytelnie odwiedziły łącznie 72 093 osoby, którym udostępniono 242 910 wol. i jedn.

Organizacja pracy w Oddziale Udostępniania Zbiorów, kierowanym przez mgr Annę Biłyk-Mydlarz, zasadniczo nie zmieniła się w porównaniu z rokiem poprzednim.

Czytelnię Główną odwiedziły 35 624 osoby (przeciętnie 125 osób dziennie), którym wypożyczono na miejscu 133 972 wol. z magazynu ogólnego i z księgozbioru podręcznego. Podobnie jak w roku 2010 w okresie sesji egzaminacyjnej zimowej (od 31 stycznia do 10 lutego) oraz letniej (od 15 do 29 czerwca) na polecenie prorektora ds. polityki kadrowej i finansowej, prof. dr. hab. Michała du Valla, wydłużono czas otwarcia Lectorium do godz. 22.00, aby ułatwić studentom przygotowanie się do egzaminów.

Czytelnię Gazet, gdzie korzystać można z dużych formatów czasopism (IV i V) oraz egzemplarzy archiwalnych, w 2011 roku odwiedziło 3375 osób (spadek w porównaniu z rokiem 2010 o niecałe 2%), którym łącznie z magazynu ogólnego oraz księgozbioru podręcznego udostępniono 9950 wol. Ze względu na niewystarczającą liczbę pracowników do obsługi czytelników Czytelnia funkcjonowała w dalszym ciągu w wydzielonej części Lectorium.

Liczba odwiedzin w Czytelni Pracowników Nauki również nieznacznie zmalała. W 2011 roku skorzystało z niej 9918 osób (spadek o niecałe 5%), którym udostępniono 55 265 wol.

Czytelnia Europeistyczna działała na zasadach ustalonych w poprzednich latach. W porównaniu z rokiem poprzednim w czytelni tej odnotowano 12% wzrost liczby użytkowników (3184 odwiedzin), zmalała natomiast o 29% liczba wypożyczonych pozycji (8433). Dział europejski jest na bieżąco meliorowany, uaktualniany oraz uzupełniany głównie o dzieła w języku polskim, pochodzące z egzemplarza obowiązkowego, a także w niewielkiej części z kupna. Pod koniec roku sprawozdawczego jego księgozbiór liczył 1601 dzieł w 1738 woluminach. Stan księgozbioru w dziale brytyjskim zmniejszył się o 70 dzieł, które wycofano do magazynu ogólnego. Obecnie dział brytyjski liczy 1688 dzieł w 1828 woluminów. Zmniejszeniu uległ również stan księgozbioru w dziale austriackim, z którego w roku 2011 wyłączono dublety (163 dzieła w 172 wol.) i włączono je do zasobu magazynu ogólnego BJ, 34 dzieła w 36 wol. przekazano do Instytutu Filologii Germańskiej UJ, 55 dzieł w 71 wol. przekazano do Instytutu Historii UJ i 508 dzieł w 547 wol. do Biblioteki Austriackiej we Wrocławiu. Dzięki staraniom dyrekcji Biblioteki udało się wreszcie sfinalizować trwające od blisko dwóch lat rozmowy z Federalnym Ministerstwem Spraw Europejskich i Międzynarodowych Republiki Austrii w sprawie pozyskania środków pieniężnych na katalogowanie alfabetyczne i przedmiotowe dzieł z tegoż księgozbioru. Pozyskane fundusze (w wysokości 8616 euro) pozwoliły na znaczne przyspieszenie prac w tym zakresie – do końca października 2011 roku skatalogowano 3430 dzieł w 3903 wol., co stanowi połowę całej kolekcji, liczącej obecnie 7648 woluminów.

W dniu 15 listopada 2011 roku obchodziliśmy 25-lecie powstania Biblioteki Austriackiej w BJ. Z tej okazji pracownicy OUD zorganizowali sesję okolicznościową z udziałem personelu Konsulatu Austriackiego i zaproszonych gości. W ramach obchodów odbyło się spotkanie z pisarzem austriackim Robertem Schindelem, wyświetlono film austriacki oraz zorganizowano wystawę jubileuszową. Uroczystość zakończono obiadem zorganizowanym przez Dyрекcję BJ dla zaproszonych gości.

Na wysokim poziomie utrzymuje się wciąż liczba książek zamawianych i wypożyczanych za pośrednictwem Wypożyczalni Miejscowej. Szczególne nasilenie ruchu czytelniczego notuje się na początku roku akademickiego, w okresie sesji oraz przed świętami, gdy czytelnicy chcą zaopatrzyć się w lekturę. Średnio wypożyczalnie odwiedza około 800 osób dziennie. Olbrzymia ilość zamówień spływa tradycyjnie po długich weekendach. W 2011 roku z magazynu ogólnego sprowadzono dla czytelników 223 137 wol. (w tym 5409 wol. dla pracowników BJ i 217 728 wol. dla użytkowników zewnętrznych), z rezerwacji przyjęto 47 725 wol., zaś z księgozbioru podręcznego „W” wydano 3396 pozycji. Ogółem na zewnątrz wypożyczono 274 379 wol. (łącznie ze 121 wol. wypożyczonymi z Czytelni Europeistycznej). Z Wypożyczalni Miejscowej korzystali zarówno czytelnicy indywidualni, jak i instytucje (głównie biblioteki instytutowe UJ, szkoły wyższe państwowe i prywatne, muzea, wydawnictwa, teatry itd.).

Zapisy do Biblioteki na rok akademicki 2011/2012 rozpoczęto 27 września. Typy legitymacji, jak i ich ceny, nie uległy zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Wszystkie legitymacje z wyjątkiem kart „els” opatrzone są hologramami. Tym razem jest to hologram czarny ze złotym emblematem UJ. Z opłat pobieranych za wydanie legitymacji bibliotecznych uzyskano 142 650 złotych.

W dalszym ciągu z powodzeniem stosowano tryb urgowania w stosunku do czytelników zalegających z terminowym oddawaniem wypożyczonych dzieł. W wyniku podjętych działań do budżetu Biblioteki wpłynęło 2130 zł za pozycje zagubione oraz 98 203 zł z tytułu opłat za przetrzymanie książek. Ponadto odzyskano 293 wol., a 78 osób odkupiło zagubione dzieła (większość czytelników nabyła to samo wydanie).

W Wypożyczalni Międzybibliotecznej Zamiejscowej w 2011 roku odnotowano nieznaczny (blisko 3%) wzrost liczby otrzymanych zamówień. Ogółem otrzymaliśmy 1597 rewersów. Do 130 bibliotek krajowych wysłano 934 wol. (w tym 139 mikrofilmów i odbitek kserograficznych) i 25 mikrofilmów ze zbiorów specjalnych. Do 20 bibliotek zagranicznych wysłano 30 wol. (w tym 13 mikrofilmów i odbitek ksero). Z Biblioteki Jagiellońskiej z kolei wysłano 122 zamówienia (rewersy), z czego 16 skierowanych było do bibliotek zagranicznych, zaś 106 do instytucji krajowych. W wyniku ich realizacji z 27 bibliotek krajowych otrzymaliśmy 68 wol. (w tym 3 mikrofilmy i odbitki kserograficzne) oraz 27 mikrofilmów ze zbiorów specjalnych, zaś z 4 bibliotek zagranicznych dostaliśmy 14 wol. (w tym 4 kopie). Wypożyczalnię Międzybiblioteczną odwiedziły w roku sprawozdawczym 344 osoby (tj. o około 18% mniej niż w roku 2010), które złożyły zamówienia na 243 pozycje. Za pomocą Internetu sprawdzono w katalogach bibliotek polskich i zagranicznych 210 pozycji, wysłano 20 kwerend (dotyczących 22 pozycji), odpowiedziano zaś na 13 kwerend (dotyczących 13 pozycji).

Z Czytelni Czasopism Bieżących, będącej pod opieką Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów, skorzystało 2098 czytelników (liczba niemal identyczna z liczbą zanotowaną w roku poprzednim). Zmniejszeniu uległa liczba wypożyczonych pozycji w przeliczeniu na tytuły: udostępniono 3894 tytuły (spadek o 3,5%) w 28 839 numerach czasopism (wzrost o blisko 7%).

W Czytelni Bibliograficznej, będącej pod opieką Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów, w ciągu 284 dni jej otwarcia odnotowano 10 390 odwiedzin (w tym 3138 czytelników korzystających z księgozbioru podręcznego oraz 7252 użytkowników Internetu). W czytelni tej udostępniono 3609 dzieł w ok. 4296 wol. (ze względu na wolny dostęp do półek dane te są szacunkowe). Do księgozbioru podręcznego włączono 590 tomów, wycofano zaś 62 (obecnie liczy on 10 797 dzieł w 13 709 wol.).

Zbiory Oddziału Dokumentów Audiowizualnych udostępniane są w Czytelni Dokumentów Audiowizualnych, z której w 2011 roku skorzystało 2090 osób. Udostępniono im około 5000 wol. (precyzyjna liczba udostępnionych pozycji jest trudna do oszacowania ze względu na wolny dostęp do półek). W Czytelni do dyspozycji użytkowników przeznaczonych jest 6 czytników do mikrofilmów, 4 czytniki do mikrofilmów, 2 komputery, telewizor, odtwarzacz DVD i VHS oraz odtwarzacz kaset i płyt CD typu wieża. Kilkanaście wolnych stanowisk przeznaczonych jest dla czytelników korzystających z materiałów własnych. Większość czytelników korzysta ze zbiorów mikroform i kopii cyfrowych na dyskach optycznych, choć coraz częściej pojawiają się osoby korzystające z dokumentów elektronicznych lub audiowizualnych.

Czytelnię Rękopisów odwiedziły 2283 osoby (tj. 8% mniej niż w roku poprzednim), którym udostępniono łącznie 6066 jednostek (w tym 3647 jedn. zbiorów specjalnych, 2316 druków zwartych z księgozbioru podręcznego i magazynu ogólnego i 103 wol. czasopism). Obiekty rękopiśmienne Biblioteki eksponowane były na 42 pokazach, lekcjach bibliotecznych i wystawach.

Czytelnię Starych Druków odwiedziło 1297 czytelników (11% mniej niż w roku poprzednim), którym udostępniono 4125 wol. z magazynu starych druków, 969 książek z księgozbioru podręcznego oraz 174 druki z magazynu ogólnego. Zrealizowano 7613 rewersów. Obsługa czytelników w sporej części dotyczyła również realizacji zamówień do Sekcji Reprografii. Przyjęto i zrealizowano 441 zamówień z prośbą o wykonanie skanów z posiadanych przez nas druków. Do zbiorów skopiowano 118 druków.

Przez cały rok zamknięta była Czytelnia Zbiorów Specjalnych, a z udostępnianych w niej wcześniej pozycji (wydawnictw rzadkich, dokumentów życia społecznego, zbiorów muzycznych, graficznych i kartograficznych) można było skorzystać w odpowiednich gabinetach.

Udostępnianie muzykaliów odbywało się w Gabinetach OZM, Rara i DŹS. Podczas 167 wizyt 150 czytelnikom (w tym 27 z zagranicy) udostępniono 616 wol. druków muzycznych, 380 jedn. rękopisów muzycznych, 184 jedn. dokumentów życia muzycznego, 9 mikrofilmów, 200 wol. książek i czasopism z księgozbioru podręcznego oraz 20 wol. książek z magazynu ogólnego – łącznie 1389 pozycji (identycznie jak w roku poprzednim).

Obiekty Oddziału Zbiorów Graficznych i Kartograficznych udostępniano w jednej z pracowni Oddziału, przystosowanej do przyjmowania czytelników. Czytelnię tę odwiedziło 649 osób (468 z nich korzystało ze zbiorów graficznych, 181 ze zbiorów kartograficznych). Udostępniono łącznie 4885 jedn. zbiorów specjalnych (4370 jedn. zbiorów graficznych, 515 jedn. zbiorów kartograficznych) oraz 1113 jedn. z księgozbioru podręcznego (1039 z grafiki i 74 z kartografii).

Obiekty Oddziału Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego udostępniane były w Gabinetach Wydawnictw Rzadkich, DŹS i Zbiorów Muzycznych. W 2011 roku czytelnię tę odwiedziły 544 osoby korzystające z wydawnictw rzadkich. Osobom tym udostępniono łącznie 2077 jedn. (50% mniej niż w roku 2010), w tym 1707 jedn. ze zbiorów RARA, 226 jedn. ze zbiorów II obiegu i 144 jedn. z księgozbioru podręcznego. Zainteresowanych dokumentami życia społecznego było 96 osób. Udostępniono im 3507 jedn. tego typu zbiorów (o 13% mniej niż w roku poprzednim).

Udostępnianie zbiorów czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ w roku 2011 przedstawia poniższa tabelka.

	Liczba czytelników zapisanych	Udostępniono na miejscu	Udostępniono na zewnątrz
Biblioteka Jagiellońska	27 565	242 910*	274 379
Biblioteki instytutowe UJ**	43 991	608 135	502 849
Biblioteka Medyczna i biblioteki zakładowe CM UJ	10 950	102 907	25 823
Razem	82 506	953 952	803 051

* wg liczby wypełnionych rewersów

** wg sprawozdań bibliotek instytutowych

Do dyspozycji czytelników przeznaczono 40 komputerów, za pośrednictwem których zamawiano pozycje z Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ, Katalogu Podstawowego druków wydanych do 1949 roku i katalogów kartkowych oraz korzystano z baz danych. 20 komputerów podłączonych było do Internetu.

Ze wszystkich komputerów sieci Uniwersytetu oraz z komputerów domowych czytelnicy mieli dostęp do 57 baz danych, prenumerowanych w dostępie *online*. Oprócz tego w Bibliotece Jagiellońskiej można było korzystać z dalszych 5 baz udostępnianych stacjonarnie. W roku 2011 udostępniono łącznie 62 bazy, w tym 36 pełnotekstowych (*Academic Search Complete, ACS Journals, AIP Journals, APS Journals, Archive of Celtic-Latin Database, Aristoteles Latinus Database, Business Source Complete, Database of Latin Dictionaries, Ebrary Academic Complete, Emerald Management Xtra, Health Source – Consumer Edition, Health Source – Nursing/Academic Edition, Historical Abstracts with Full Text, In Principio, IOP Science, JSTOR – The Arts and Sciences, Collections: I, II, III, IV, Leksyka – Słownik internetowy, Lex Polonica Maxima* (otrzymy-

wana w ramach egzemplarza obowiązkowego), *Lex – System Informacji Prawnej*, *Library of Latin Texts*, *MasterFile Premier*, *Monumenta Germaniae Historica*, *Newspaper Source*, *Oxford Journal*, *Papal Letters*, *Patrologia Latina*, *ProQuest Central*, *ProQuest Dissertations and Theses*, *Reaxys*, *Regional Business News*, *RSC Journals*, *Rzeczpospolita – Archiwum*, *Science Direct*, *Springer Link*, *Westlaw International*, *Wiley Online Library*), 22 bazy bibliograficzno-abstraktowe (*Agricola*, *Arts & Humanities Citation Index*, *Bibliographie de Civilisation Médiévale*, *Chemical Abstracts Plus*, *Conference Proceedings Citation Index – Science 1990 –*, *Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities 1990 –*, *ERIC*, *European Views of Americas (1493–1750)*, *Francis*, *GreenFILE*, *Humanities Abstracts*, *INSPEC*, *International Medieval Bibliography*, *Library*, *Medline*, *MLA International Bibliography*, *MLA Directory of Periodicals*, *RILM Abstracts of Music Literature*, *Science Citation Index – Expanded 1945–*, *Scopus*, *Social Sciences Citation Index with Abstracts 1956–*, *Teacher Reference Center*), 2 bazy faktograficzne: *Europa Sacra* i *International Directory of Medievalists* oraz 2 bazy bibliometryczne: *Essential Science Indicators* i *Journal Citation Reports*. Informacja na ten temat jest na bieżąco aktualizowana na stronie domowej BJ. W ramach baz pełnotekstowych zapewniono dostęp do 35 971 czasopism elektronicznych.

Ponadto w 2011 roku udostępniono 34 bazy testowe, dotyczące niemal wszystkich dziedzin wiedzy (*American Institute of Physics*, *American Periodicals*, *Applied Social Sciences Index and Abstracts (ASSIA)*, *ARTStor*, *BioOne Database*, *Book Citation Index*, *British Periodicals*, *Cambridge Books Online*, *Cambridge University Press*, *COS Funding Opportunities*, *COS Papers Invited*, *COS Scholar Universe*, *Criminal Justice Abstracts with Full Text*, *Early English Books Online*, *Early European Books*, *eBook Collection on EBSCOhost*, *GeoRef*, *International Bibliography of the Social Sciences (IBSS)*, *Landolt – Boernstein (Springer Materials)*, *Metawyszukiwarki EBSCO*, *Palgrave Macmillan Journals*, *Passport GMID*, *Project MUSE*, *ProQuest Central*, *ProQuest Dissertations and Theses*, *ProQuest Natural Science Collection*, *ProQuest Sociology*, *SAGE Premier*, *Scientific American 1845–1909 archive collection*, *SocINDEX with Full Text*, *Sociological Abstracts*, *Taylor & Francis Journals*, *Word eBook Library*, *World Politics Review*). O nowo zakupionych i testowanych bazach informujemy na bieżąco kilkuset pracowników Uniwersytetu.

W 2011 roku pracownicy BJ opracowali 1152 kwerendy (w tym 885 krajowych i 267 zagranicznych) oraz udzielili łącznie 14 651 informacji (w tym 12 765 bibliograficznych i 1886 rzeczowych).

WYSTAWY

W minionym roku w Bibliotece odbyło się 18 wystaw tematycznych. W ujęciu chronologicznym przedstawiają się one następująco:

- 11–28 stycznia 2011 roku – *Ariadna w labiryncie informacji* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; kurator wystawy: Barbara Bułat; realizacja: pracownicy Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów BJ, Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor; prace re-

prograficzne: Tadeusz Duda, Szymon Kotarski; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawa zorganizowana została z okazji jubileuszu 60-lecia powstania OINKA BJ. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatu i ulotek.

- 2 lutego–31 marca 2011 roku – *Dar Jana Oberbeka dla Biblioteki Jagiellońskiej* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; realizacja: Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor, Jan Oberbek; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatu.

- 8–25 lutego 2011 roku – *Ewa Bąkowska jaką znaliśmy, jakiej nie poznaliśmy* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; kurator: Barbara Bułat; realizacja: Barbara Bułat, Barbara Goryjewska-Kita, Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor, Zbigniew Wilk; prace reprograficzne: Tadeusz Duda, Szymon Kotarski; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jerzy Holik, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal, Andrzej Sikora.

Wystawa przygotowana została w przeddzień rocznicy tragicznej śmierci Ewy Bąkowskiej, kierownika Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów BJ, która zginęła w katastrofie lotniczej samolotu prezydenckiego 10 kwietnia 2010 roku. Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci plakatu i ulotek.

- 1–12 marca 2011 roku – *Konstruowanie wizji współczesnego pogaństwa* – kurator, scenariusz i realizacja: Scott Simpson, Małgorzata Kusak; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawa towarzyszyła międzynarodowej konferencji „Neopogaństwo w Europie Środkowo-Wschodniej”, zorganizowanej przez Instytut Religioznawstwa UJ oraz Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, Stowarzyszenie Doktorantów UJ oraz Krakowską Akademię im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego w dniach 11–12 marca 2011 roku.

- 3–26 marca 2011 roku – *Maria Skłodowska-Curie – w stulecie drugiej Nagrody Nobla. Kolekcja medaliersko-filatelistyczna prof. Jerzego Bartke* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; realizacja: Jerzy Bartke, Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor.

Wystawie towarzyszyły materiały promocyjno-informacyjne w postaci plakatu.

- 5–22 kwietnia 2011 roku – *Beethoven i wieczna kobiecość* – organizatorzy: Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena, Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz wystawy: Michał Lewicki; oprawa plastyczna: Lech Dziewulski, Szymon Dziewulski; tłumaczenie tekstów: Katarzyna Franek-Sokołowska, Cara Thornton; opisy grafik: Beata Górecka; fotografie i skany: Tadeusz Duda, Szymon Kotarski; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ; opracowanie katalogu: Ewa Siemadaj; opracowanie graficzne katalogu: Witold Siemaszkiewicz.

Wystawę zorganizowano z okazji 15. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu oraz plakatu.

- 11–27 maja 2011 roku – *Miłosz – portret złożony* – organizatorzy: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Biblioteka Jagiellońska; kurator: Urszula Klatka; realizacja: Urszula Klatka, Małgorzata Kusak, Katarzyna Maślanka, Mariusz Paluch; sce-

nariusz i opracowanie katalogu: Urszula Klatka, Małgorzata Kusak, Katarzyna Maślanka; opracowanie katalogu ekslibrisów ze zbiorów Galerii Ekslibrisu Domu Kultury Podgórze: Andrzej Znamierowski; projekt zaproszenia, plakatu, okładki katalogu oraz aranżacja plastyczna: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ; prace reprograficzne: Sekcja Reprografii BJ.

Wystawa pod patronatem honorowym JM Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. Karola Musioła zorganizowana została z okazji Roku Miłosa. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, plakatów oraz broszury *Wykłady jagiellońskie Czesława Miłosa* (wybór i oprac. Grzegorz Musidlak, Kraków: Biuro Informacji Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2011).

- 3 czerwca–1 lipca 2011 roku – *Magdalena Maria Epstein – prekursorka pielęgniarstwa polskiego. W drodze do świętości* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Edward Szumara; kurator: Urszula Perkowska; scenariusz: Urszula Perkowska, Bożena Weber; aranżacja plastyczna: Zdzisława Fertig-Treter; realizacja: Urszula Perkowska, Bożena Weber, Helena Matoga, Zdzisława Fertig-Treter, Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor, s. Stanisława Chruścicka z Zakonu Dominikanek, s. Janina Stachowiak, Edward Szumara; fotografie, reprodukcje, powiększenia i plansze: Piotr Jantos.

Wystawa zorganizowana została przy współpracy klasztoru Sióstr Dominikanek w Krakowie „Na Gródku”, Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo w Krakowie, Heleny Matogi, o. dr. Wacława Michalczyka z klasztoru Franciszkanów oraz Michała Zabłockiego. Patronat honorowy nad wystawą objęła Minister Zdrowia Ewa Kopacz oraz JM Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Karol Musioł. W skład Komitetu Honorowego weszli ponadto: Wojewoda Małopolski – Stanisław Kracik, Prezydent Miasta Krakowa – prof. dr hab. Jacek Majchrowski, Metropolita Krakowski – Stanisław Dziwisz, ks. kard. Franciszek Macharski oraz Monika Sobkowiak.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu oraz plakatu.

- 10 czerwca–15 lipca 2011 roku – *W służbie mojej małej Ojczyzny Tarnopolem zwanej: Archiwum tarnopolskie rodziny Blicharskich* – organizatorzy: Stanisław Kracik – Wojewoda Małopolski, prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, prof. dr hab. Tomasz Gąsowski – Prezes Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Anna Madej – Prezes Koła Tarnopolan przy Towarzystwie Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich; realizacja: Maciej Wojciechowski, Piotr Felszyński.

Podczas wernisażu wystawy odbyło się spotkanie z Czesławem Blicharskim, któremu wręczono medal Zasłużony Kulturze – „Gloria Artis”. Było to pierwsze spotkanie odbywające się w ramach programu „Kultura pamięci – tożsamość Małopolski”, z cyklu „Stаница kresowa”. Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci plakatu i banera.

- 5–15 lipca 2011 roku – *Tadeusz Boy-Żeleński – tłumacz i wydawca* – organizatorzy: Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów – Oddział w Krakowie; kurator: Adam Jaśkow; scenariusz i realizacja: Katarzyna Olbryś, Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów.

Wystawa zorganizowana została w ramach krakowskich obchodów 70. rocznicy śmierci Tadeusza Boya-Żeleńskiego, odbywających się pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa.

- 12–15 września 2011 roku – *Łysenkizm w polskiej nauce* – organizatorzy: Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego przy współdziałaniu Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie; kurator i scenariusz: dr hab. Piotr Köhler; realizacja: dr hab. Piotr Köhler, Małgorzata Kusak.

Wystawa towarzyszyła konferencji naukowej o tym samym tytule, która odbyła się 14 września 2011 roku.

- 20–21 września 2011 roku – *Najcenniejsze zbiory Biblioteki Jagiellońskiej* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska.

Wystawa zorganizowana w kilku salach (sali wystawowej, czytelni informacji naukowej oraz czytelni zbiorów specjalnych) miała charakter pokazu zbiorów specjalnych, towarzyszącego odbywającemu się w Polsce XXVII Kongresowi Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów. Towarzyszył jej wydany specjalnie z tej okazji album: *Biblioteka Jagiellońska: Skarbiec Bibliofila*, Kraków: Biblioteka Jagiellońska; Pelplin: Wydawnictwo „Bernardinum”, 2011 (wydawnictwo dwujęzyczne, przygotowane przez bibliotekarzy BJ, prezentujące ponad 200 niezmiernie cennych obiektów eksponowanych na wystawie).

- 29 września–10 listopada 2011 roku – *Żaczek i jego mieszkańcy* – organizatorzy: Stowarzyszenie Mieszkańców „Żaczka”, Fundacja Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak”, Biblioteka Jagiellońska; kurator i scenariusz: Stanisław Szlezyngier; realizacja: Katarzyna Siudek, Stanisław Szlezyngier, Maciej Beiersdorf, Małgorzata Kusak, Małgorzata Sidor; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal. Wystawa przygotowana została z okazji 85-lecia Domu Studenckiego „Żaczek”. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci folderu i plakatu.

- 28 września–28 listopada 2011 roku – *Heinrich von Kleist i kultura epistolarna epoki* – organizatorzy: Instytut Filologii Germańskiej UJ, Biblioteka Jagiellońska, Instytut Języka i Literatury Niemieckiej Uniwersytetu Kolońskiego; kuratorzy i scenariusz: Ingo Breuer, Katarzyna Jaśtał, Paweł Zarychta; realizacja: Ingo Breuer, Monika Jaglarz, Katarzyna Jaśtał, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Małgorzata Sidor, Paweł Zarychta; teksty i redakcja katalogu: Ingo Breuer, Katarzyna Jaśtał, Paweł Zarychta; okładka katalogu, aranżacja plastyczna: Mariusz Paluch; skład katalogu: Małgorzata Kusak; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ; prace reprograficzne: Elżbieta Augustak, Tadeusz Duda, Szymon Kotarski; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawa, zorganizowana przy wsparciu finansowym Dorothee-Wilms-Stiftung, Kolonia, Köln Alumni – Freunde und Förderer der Universität zu Köln, towarzyszyła konferencji naukowej Instytutu Filologii Germańskiej UJ oraz Instytutu Języka i Literatury Niemieckiej Uniwersytetu Kolońskiego pod tym samym tytułem, trwającej w dniach 27–30 września 2011 roku. W dniu 28 października 2011 odbył się finał wystawy, połączony ze spotkaniem z pisarkami: Tanją Langer i Dagmar Leopold.

- 14 października 2011 roku – *Działalność Fundacji „Bratniak” w ciągu 20 lat istnienia* – organizatorzy: Fundacja Studentów i Absolwentów UJ „Bratniak”.

- 15 listopada–9 grudnia 2011 roku – *25-lecie Biblioteki Austriackiej w Krakowie* – organizatorzy: Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Austriacka w Krakowie, Instytut Filologii Germańskiej UJ, Forum Kultury Austriackiej, Konsulat Generalny Austrii w Krakowie; realizacja: Anna Biłyk-Mydlarz, Katarzyna Starzycka, Małgorzata Kusak, Katarzyna Zwiercan-Borucka; tłumaczenia oraz organizacja spotkania autorskiego: dr Anna Dąbrowska; prace pomocnicze: Waldemar Czaja, Grzegorz Grzyb, Jerzy Holik, Mirosław Kubic, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal, Andrzej Sikora.

Podczas uroczystego otwarcia wystawy odbyło się spotkanie z pisarzem austriackim Robertem Schindelem, który wygłosił wykład: „Die glaserne Wand. Juden und Nichtjuden heute”. Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci plakatu i ulotek.

- 24 listopada–7 grudnia 2011 roku – *Zdzisław Jachimecki (1882–1953) – twórca muzykologii w Uniwersytecie Jagiellońskim* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Instytut Muzykologii UJ; kurator i scenariusz: prof. dr hab. Małgorzata Woźna-Stankiewicz; realizacja: prof. dr hab. Małgorzata Woźna-Stankiewicz, Małgorzata Kusak, Michał Lewicki, dr Andrzej Sitarz; redakcja katalogu: prof. dr hab. Małgorzata Woźna-Stankiewicz, Michał Lewicki, dr Andrzej Sitarz; projekt afisza: Romuald Stankiewicz; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu i plakatu.

- 11 grudnia 2011 roku – *30-lecie stanu wojennego* – organizatorzy: Samorząd Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego; scenariusz i realizacja: Samorząd Studentów UJ. Wystawa zorganizowana została w ramach 5. Wieczoru Piosenki Jacka Kaczmarskiego.

Poza wymienionymi wyżej wystawami w Bibliotece zorganizowano 20 „Wystaw Nowości”, na których eksponowano 1702 wol. nowych nabytków BJ (w tym 1516 polskich i 186 zagranicznych). Każdorazowo po likwidacji ekspozycji na stronie domowej BJ umieszczano listę prezentowanych pozycji w układzie rzeczowym.

PRACE NAUKOWE I WYDAWNICZE

W 2011 roku ukazało się drukiem 20 prac oryginalnych, 26 przeglądowych, 4 monograficzne i 92 inne pracownikom Biblioteki.

Ważniejsze prace indywidualne pracowników Biblioteki:

- Barcik P., Górecka B., Korczyńska-Baran I., Krzos M., Pisarska S., Pytel K., Sobańska A., Wawrykiewicz Z., *Biblioteka Jagiellońska. Skarbiec bibliofila. The Jagiellonian Library. A Bibliophile's Treasure House*, pod red. M. Malickiego, Kraków 2011.

- Baś M., *Ariadna w labiryncie informacji – 60 lat Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów Biblioteki Jagiellońskiej*, „Alma Mater”, 2011, z. 133, s. 49–50.

- Baś M., *Ewa Bąkowska – jaką znaleźliśmy, jakiej nie poznaliśmy...*, „Alma Mater”, 2011, z. 134–135, s. 62–63.
- Baś M., Grzęda A., Szymańska D., *Wizerunek Marii Skłodowskiej-Curie w prasie polskiej – lata 1903–1939*, [w:] wyd. elektroniczne: <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra>, 2011.
- Bielawska K., *Bio-bibliograficzna Baza Biblioteki Jagiellońskiej dotycząca Polaków XX i XXI wieku – historia i stan obecny*, [w:] *Infobazy 2011 – Nauka, Projekty Europejskie, Społeczeństwo Informacyjne: materiały VI konferencji naukowej: Gdańsk–Sopot, 5–7 września 2011 r.*, Gdańsk 2011, s. 257–263.
- Bułat B., Kozera P., *Poradnik e-learningowy „Biblioteka Jagiellońska dla początkujących”*, [w:] *E-learning – nowe aspekty. Materiały z II ogólnopolskiej konferencji: Warszawa, 14–15 września 2010 roku*, pod red. B. Boryczki, Warszawa 2011, s. 97–122.
- Bułat B., *Współpraca Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie ze Slavic and East European Library Uniwersytetu Illinois w Urbana-Champaign w USA*, [w:] *Współpraca bibliotek na szczeblu regionalnym, krajowym, międzynarodowym*, pod red. M. Wojciechowskiej, Gdańsk 2011, s. 325–336.
- Cieślak K., *Współpraca Biblioteki Jagiellońskiej z bibliotekami klasztorными*, [w:] *Współpraca bibliotek na szczeblu regionalnym, krajowym, międzynarodowym*, Gdańsk 2011, s. 131–138.
- Fulara G., Jaglarz M., Kupisz D., *Księgi metrykalne kościołów radomskich z lat 1591–1795. t. 4: Kościół św. Wacława 1701–1759*, Radom 2011.
- Fulara G., Kupisz D., *Księgi metrykalne kościołów radomskich z lat 1591–1795. t. 5: Kościół św. Jana Chrzciciela 1711–1795*, Radom 2011.
- Fulara G., Jaglarz M., Jaśkowiec J., Klatka U., Pietrzyk Z., *Archiwum Zygmunta Lubicz Zaleskiego w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu. Informator o zasobie*, Kraków 2011.
- Górecka B., Graff A., Sanetra K., *Format Marc 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu ikonograficznego*, [w:] wyd. elektroniczne: http://centrum.nukat.edu.pl/images/stories/file/instrukcje_procedury/MARC_21/marc21_ikonografia_110607.pdf, 2011.
- Grudzień S., *Fran Ilešić a Polska*, „Alma Mater”, 2011, z. 141, s. 52–53.
- Grudzień S., *Henryk Batowski o Chorwacji i Chorwatach (do 1939 roku). Literatura – polityka – historia*, [w:] wyd. elektroniczne „Europa centralis : Srednjoeuropski portal / Central-European portal”: <http://www.europa-centralis.hr/wp-content/uploads/2011/05/batowski.pdf>, 2011.
- Grudzień S., *Interdyscyplinarność w bułgarystycznej twórczości Henryka Batowskiego*, „Słupskie Studia Historyczne”, 2011, nr 17, s. 167–177.
- Jakubas W., Jutrznia J., *Katalogi Biblioteki Jagiellońskiej u progu przełomu*, [w:] *Książka, biblioteka, informacja – między podziałami a wspólnotą [materiały konferencyjne]*, pod red. J. Dzieniakowskiej, I. Krasieńskiej, M. Olczak-Kardas, Kielce 2011, s. 367–373.
- Klatka U., *Adam Szczerbowski* [hasło], [w:] *Polski słownik biograficzny*, pod red. A. Romanowskiego, Kraków 2011, s. 408–411.

- Klatka U., Kusak M., Maślanka K., *Miłosz – portret złożony. Katalog wystawy*, Kraków 2011.
- Klatka U., Kusak M., Maślanka K., *Portret złożony*, „Alma Mater”, 2011, z. 137–138, s. 66–70.
- Kopyś E., „*Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej*” miejscem prezentacji projektów architektonicznych Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, [w:] *Prasa bibliotekarska: materiały z konferencji Regionalna prasa bibliotekarska – doświadczenia i perspektywy*, Szczecin 2011, s. 22–23.
- Kopyś E., *Przykłady współdziałania bibliotek w ramach istniejącego systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Współpraca bibliotek na szczeblu regionalnym, krajowym, międzynarodowym*, Gdańsk 2011, s. 317–324.
- Krajcarz J., *Orientalni niewierni i egzotyczni poganie w sztuce krakowskich kościołów jezuickich*, „*Jezuici: Nasze Wiadomości*”, 2011, z. 39, s. 42–46.
- Krajcarz J., *Women in the names of Istanbul mosques*, „*Romano-Arabica*”, 2008–2011, z. 8–11, s. 103–121.
- Kubiec Ż., *Książka z pierwszej połowy XIX wieku – druk nowy?*, [w:] *Książka, biblioteka, informacja – między podziałami a wspólnotą*, pod red. J. Dzieniakowskiej, I. Krasińskiej, M. Olczak-Ronikier, Kielce 2011, s. 341–349.
- Kurek B., *Wolontariat w bibliotece Jagiellońskiej za czasów Karola Estreichera Starszego*, [w:] *Książka, biblioteka, informacja – między podziałami a wspólnotą*, pod red. J. Dzieniakowskiej, I. Krasińskiej, M. Olczak-Kardas, Kielce 2011, s. 259–266.
- Malicka E., *Dary dla Biblioteki Jagiellońskiej*, „Alma Mater”, 2011, z. 133, s. 56.
- Nowak L., *Garycki Bonifacy*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 1, Lublin 2011, s. 407–408.
- Nowak L., *Gielecki Wojciech Marceli*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 1, Lublin 2011, s. 417.
- Nowak L., *Mrongowiusz Karol Celestyn*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 2, Lublin 2011, s. 199–201.
- Nowak L., Omilanowska M., Torbus T., *Obok. Polska – Niemcy: 1000 lat historii w sztuce* (nota katalog. do rkps BJ 10 000 – *De revolutionibus*), Berlin–Warszawa, 2011.
- Partyka J., *Księgozbiór z Bielana w Bibliotece Jagiellońskiej. Zabezpieczenie i konserwacja, zasób, udostępnianie*, „*Folia Historica Cracoviensia*”, 2011, z. 17, s. 259–271.
- Obrębski A., *Zamiast wstępu*, [w:] *Na Wschód z NKWD. Lwów–Tas-Bulak 1940–1946. Wspomnienia i zapiski deportowanych Marii, Heleny i Łucji Nuckowskich*, oprac. Andrzej Obrębski, *Bibliotheca Iagiellonica. Fontes et Studia*, t. 22, Kraków 2011, s. 7–8.
- Obrębski A., *Relacja z wizyty w Tas-Bulaku, Łaj-Bulaku i Urdźrze w roku 2003 Andrzeja Obrębskiego, syna Marii z Nuckowskich i Michała Meissnera, syna Łucji (Łali) z Nuckowskich*, [w:] *Na Wschód z NKWD. Lwów–Tas-Bulak 1940–1946. Wspomnienia i zapiski deportowanych Marii, Heleny i Łucji Nuckowskich*, oprac. Andrzej Obrębski, *Bibliotheca Iagiellonica. Fontes et Studia*, t. 22, Kraków 2011, s. 235–253.
- Obrębski A., *Posłowie*, [w:] *Na Wschód z NKWD. Lwów–Tas-Bulak 1940–1946. Wspomnienia i zapiski deportowanych Marii, Heleny i Łucji Nuckowskich*, oprac. An-

drzej Obrębski, *Bibliotheca Iagiellonica. Fontes et Studia*, t. 22, Kraków 2011, s. 255–262.

- Pietrzyk Z., *Andrzej Glaber z Kobylina*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 1, Lublin 2011, s. 49–51.

- Pietrzyk Z., *Dąbrowski Wojciech*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, Lublin 2011, t. 1, 273–274.

- Pietrzyk Z., *Grzegorz ze Stawiszyna*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 1, Lublin 2011, s. 461–462.

- Pietrzyk Z., *Introduction*, [w:] J. Storm van Leewen, *The Golden Age of Bookbindings in Cracow*, Kraków, 2011, s. 7–10.

- Pietrzyk Z., *Od Gutenberga do Januszewskiego*, „Głos Zwoleński”, 2011, nr 66, s. 30–31.

- Pietrzyk Z., *Piotr z Dzwonowa*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 2, Lublin 2011, s. 356–357.

- Pietrzyk Z., *Polnische Studenten in Altdorf*, „Akademie und Universitaet Altdorf. Studien zur Hochschulgeschichte Nurnbergs”, hfs. H. Brennecke, D. Niefenger, W.W. Schnabel, Koeln 2011, s. 69–83.

- Pietrzyk Z., *Słowakowic Stanisław*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 2, Lublin 2011, s. 565–566.

- Pietrzyk Z., *Wierna miłości*, [w:] *Magdalena Maria Epstein OP. Prekursorka pielęgniarstwa polskiego w drodze do świętości*, pod red. M. Weber, Kraków 2011, s. 20.

- Pietrzyk Z., *Wstęp*, [w:] *Biblioteka Jagiellońska. Skarbiec bibliofila. The Jagiellonian Library. A Bibliophile's Treasure House*, pod red. M. Malickiego, Kraków 2011, s. 7–14.

- Pietrzyk Z., *Wstęp*, [w:] *Heinrich von Kleist i kultura epistolarna epoki*, Kraków 2011, s. 8–9.

- Pietrzyk Z., *Wstęp*, [w:] *15. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena. Wystawa manuskryptów*, Kraków 2011, s. 4.

- Pypłacz J., *Biblioteka Jagiellońska. Skarbiec bibliofila. The Jagiellonian Library. A Bibliophile's Treasure House* (tłum. na j. ang.), pod red. M. Malickiego, Kraków 2011.

- Sobańska A., Omilanowska M., Torbus T., *Obok. Polska – Niemcy 1000 lat historii w sztuce* (nota katalogowa do rkps BJ 16), Berlin–Warszawa 2011.

- Świeboda W., *Tajemniczy list królowej Anny Cylejskiej w sprawie Mikołaja astrologa*, „Studia Źródłoznawcze”, 2011, z. 48, s. 85–95.

- Tytko M.M., *Koncepcja pedagogiki kultury narodowej w odniesieniu do kultur mniejszości narodowych, grup etnicznych i kultur innych narodów (wybrane zagadnienia)* [*Conception of pedagogy of national culture relating to cultures of national minorities, ethnical groups and in the face of another nations' cultures (selected aspects)*], „Roczniki Nauk Społecznych” [„Annals of Social Sciences”, „Annales des Sciences Sociales”], 3 (39), 2011, s. 195–233.

- Tytko M.M., *Wybrane, konstytucyjne prawa człowieka niepełnosprawnego*, [w:] *Prawa człowieka. W 60. rocznicę uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*.

Przesłanie moralne Kościoła, pod red. ks. K. Jeżyny, ks. T. Zadykowicza, Lublin 2011, s. 177–199.

- Tytko M.M., *Mistrz i uczeń w uniwersytecie*, [w:] *Quo vadis vysokoškolská pedagogika. Vysokoškolská pedagogika – teória a prax*, Trnava 2011, s. 232–240.

- Tytko M.M., *Problemy kultury plastycznej w edukacji*, [w:] *Kultura artystyczna w przestrzeni wychowania*, pod red. B. Żurakowskiego, Kraków 2011, s. 23–45.

- Tytko M.M., *Międzynarodowy obraz literatury czeskiej i słowackiej. Czescy i słowaccy pisarze we współczesnej polskiej encyklopedystyce (wybrane przykłady)*, [w:] *Evropská dimenze česke a polské literatury. Europejski wymiar literatury czeskiej i polskiej. Sborník příspěvků z literárněvědné konference konané v Opavě ve dnech 10–11.11.2010*, Opava 2011, s. 17–31.

- Tytko M.M., *Szuman Stefan Bolesław Teodor*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej*, t. 2, Lublin 2011, s. 664–667.

- Tytko M.M., *Posłowie: Dobro kreowane w poezji religijnej Edwarda Przebieracza*, [w:] Przebieracz E., *Perły i wiersze*, Tarnowskie Góry 2011, s. 56–78.

- Tytko M.M., *Posłowie: O różnicy pomiędzy poetą a grafomanem*, [w:] *Wyzłacane słowa. Pokłosie II Międzynarodowego Konkursu Jednego Wiersza o Puchar Wydawnictwa Św. Macieja*, Tarnowskie Góry 2011, s. 68–100.

- Tytko M.M., *Teatr dla dzieci i młodzieży w koncepcji Stefana Szumana*, „Kultura i Edukacja. Kwartalnik. Culture and Education”, 2 (81), 2011, s. 144–154.

- Tytko M.M., *Koncepcja humoru i dowcipu w ujęciu Stefana Szumana. The concept of humour and wit by Stefan Szuman*, „Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe Elektroniczne Czasopismo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi”, 1, 2011, nr 1, s. 131–143.

- Tytko M.M., *O problemach kultury plastycznej w edukacji (Część 1)*, „Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe Elektroniczne Czasopismo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi”, 1, 2011, nr 2, s. 146–165.

- Tytko M.M., *Koncepcje humoru a wtipu v pojeti Stefana Szumana. Stefan Szuman's conception of humour, satire and joke*, „XLinguae.eu. A Trimestrial European Scientific Language Review”, 3, 2011, nr 3, s. 17–21.

- Tytko M.M., *O historycznych zespołach Oddziału Akt Collegium Medicum w Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego, On the Collections in the Department of Files of the Collegium Medicum – at the Archive of the Jagiellonian University*, „Krakowski Rocznik Archiwalny / Krakow Archives Annual”, t. 16 (XVI), 2010 (druk w 2011), s. 151–161.

- Tytko M.M., *Elementy wychowania chrześcijańskiego w koncepcji ks. Franciszka Karola Blachnickiego*, „Pedagogika Katolicka”, 5, 2011, nr 1 (8), s. 65–77.

- Tytko M.M., *Pedagogika ojcostwa duchowego. Pedagogika kultury ojcostwa – Mistrz – uczeń*, „Pedagogia Ojcostwa”, 2, 2011, nr 1 (2), s. 190–201.

- Tytko M.M., *Profesor Jerzy Nowosielski – Heorhij Kyprijan Novosil'skyj (1923–2011), ukraiński artysta i teoretyk sztuki w Krakowie (Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи Науковий часопис Інституту Польщі Волинського націо-*

нального університету імені Лесі Українки), 2011, [nr 1, s. 1], [wyd. elektroniczne: <http://ukrpolnauka.wordpress.com/2011/10/25/profesor-jerzy-nowosielski-heorhij-kyprijan-novosilskij-1923-2011-ukrainski-artysta-i-teoretyk-sztuki-w-krakowie/>].

KONTAKTY NAUKOWE Z BIBLIOTEKAMI I INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Jak co roku Biblioteka Jagiellońska utrzymywała ściśle kontakty naukowe z wieloma bibliotekami i instytucjami krajowymi.

Dyrektor BJ, prof. Zdzisław Pietrzyk pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz przewodniczącego kilku rad naukowych: Rady Naukowej Biblioteki Narodowej w Warszawie, Rady Naukowej Biblioteki Naukowej PAU-PAN w Krakowie, Rady Naukowej Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie oraz Rady Programowej Książnicy Cieszyńskiej. Kolejny już rok był też członkiem Krajowej Rady Bibliotecznej, Rady Konsultacyjnej Biblioteki Polskiej w Paryżu oraz Rady Programowej Domu i Biblioteki im. Krzysztofa i Zofii Radziwiłłów w Sichowie. Do czerwca 2011 roku uczestniczył też w Radzie Fundacji Książąt Czartoryskich. Wicedyrektor Krystyna Sanetra w dalszym ciągu była członkiem Komitetu Redakcyjnego serii wydawniczej *Formaty i Kartoteki* oraz Rady Redakcyjnej „Przeglądu Bibliotecznego”.

Oddział Informacji Naukowej i Katalogów kontynuował współpracę z Instytutem Bibliograficznym Biblioteki Narodowej w zakresie uzupełniania danych bibliograficznych dla opracowywanych kolejno tomów *Bibliografii polskiej 1901–1939*.

Pracownice Oddziału Opracowania Przedmiotowego Zbiorów Nowych (dr Danuta Patkaniowska oraz mgr Anna Pawica) w dalszym ciągu aktywnie uczestniczyły w pracach Zespołu Konsultacyjnego języka haseł przedmiotowych KABA przy Centrum NUKAT-u w Warszawie, opiniując bieżące problemy.

Szereg pracowników Biblioteki czynnie uczestniczył w pracach komisji o charakterze ogólnopolskim. Mgr Monika Mydel była członkiem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Mgr Małgorzata Wielek-Konopka aktywnie uczestniczyła w pracach Zespołu Koordynacyjnego NUKAT-u. Mgr Beata Górecka oraz mgr Izabela Korczyńska-Baran brały udział w pracach komisji przy Bibliotece Narodowej ds. opracowania tezauryusa terminologicznego technik graficznych i rysunkowych.

Dr Marek M. Tytko kontynuował współpracę z Państwowym Instytutem Naukowym – Instytutem Śląskim w Opolu (Pracowania Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku). Jako członek zespołu autorskiego uzupełniał na bieżąco materiał językowy do kartoteki leksykograficznej *Słownika gwar śląskich*, przeprowadzając konsultację leksatów śląskich na literę I-Jeśl do tomu 13.

Dr Jerzy Grygiel był w dalszym ciągu członkiem Komisji do Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji Dziejów Europy Środkowej Polskiej Akademii Umiejętności.

Bibliotekarze UJ współkatalogujący w Komputerowym Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ uczestniczyli jednocześnie we współkatalogowaniu w Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym NUKAT, we współtworzeniu którego biorą udział 84 biblioteki krajowe. Wkład ten przedstawia się następująco:

Typ rekordu	NUKAT (ogólna liczba rekordów)	UJ (liczba rekordów utworzonych przez bibliotekarzy UJ)
Rekordy bibliograficzne dla druków zwartych	2 039 277	298 783
Rekordy bibliograficzne dla wydawnictw ciągłych	69 259	13 015
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła opisu bibliograficznego	1 579 720	304 196
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła przedmiotowe jhp KABA + hasła przedmiotowe rozwinięte jhp KABA	1 487 878	129 175

W ramach projektu *Autostrada Informacji Cyfrowej* pracownicy Oddziału Komputeryzacji kontynuowali scalanie bazy Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ z katalogiem centralnym NUKAT-u. W trzecim etapie prac (luty 2011 roku) wprowadzono do bazy UJ 7500 rekordów bibliograficznych, 11 951 rekordów formalnych, 12 865 rekordów KABA i 287 rekordów MeSH. W październiku 2011 roku, po przeanalizowaniu raportów dotyczących rozbieżności między rekordami NUKAT-u a KKZBUJ-u, wprowadzono 5970 rekordów bibliograficznych, 1175 rekordów formalnych, 10 110 rekordów KABA i 508 rekordów MeSH. W ramach etapu czwartego przygotowano instrukcję scalania rekordów bibliograficznych dla druków zwartych, sporządzono listę rekordów kwalifikujących się do tego etapu oraz przygotowano skrypty do wgrywania tychże rekordów.

Pracownicy Biblioteki brali też udział w konferencjach i sesjach naukowych:

- mgr Ewa Amghar – konferencja „Strategia gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich” – referat *Wydawnictwa drugoobiegowe darowane dla Biblioteki Jagiellońskiej na początku lat 90.* (Szczecin, wrzesień 2011);
- mgr Barbara Babraj, mgr Elżbieta Cygal – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” – referat *Dodatek samoistny a niesamoistny. Metody opracowania* (Kraków, listopad 2011);
- mgr Marzanna Baś – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); szkolenie „Zasoby i nowości ProQuestu” (Kraków, marzec 2011); pre-

zentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); webinarium „Zbiory XIX w. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie dotyczące baz SCOPUS (Kraków, maj 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011);

- mgr Jerzy Bednarczyk – szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);

- mgr Krystyna Bielawska – webinarium „Zbiory XIX w. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego (Kraków, kwiecień 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); sesja szkoleniowa dotycząca „Journal Citation Reports – Nowa Edycja 2010” (Kraków, lipiec 2011); VI Krajowa Konferencja „Infobazy 2011” – referat *Bio-bibliograficzna baza Biblioteki Jagiellońskiej dotycząca Polaków XX i XXI wieku – historia i stan obecny* (Gdańsk–Sopot, wrzesień 2011); webinarium „Niedoszły plebiscyt na Spiszu i Orawie w 1920 roku – kolekcja druków” (Kraków, październik 2011); szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);

- mgr Izabela Bielec – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);

- mgr Anna Biłyk-Mydlarz – konferencja z okazji Srebrnego Jubileuszu Czytelnii Austriackiej w Bibliotece Jagiellońskiej – referat *Czytelnia Austriacka w Bibliotece Jagiellońskiej: 1986–2011* (Kraków, listopad 2011);

- mgr Barbara Bułat – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Kontakt z mediami” w ramach cyklu „Szkoła Promocji Nauki” (Kraków, maj 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Otwarte zasoby wiedzy – nowe zadania uczelni i bibliotek w rozwoju komunikacji naukowej” (Kraków, czerwiec 2011); warsztaty „How to write a world class paper” (Kraków, czerwiec 2011); II Ogólnopolska Konferencja „E-learning wyzwaniem dla bibliotek” (Częstochowa, październik 2011); szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);

- mgr Aleksandra Cieślak – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); XXVII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów (Kraków, wrzesień 2011); konferencja z okazji Srebrnego Jubileuszu Biblioteki Austriackiej przy Bibliotece Jagiellońskiej (Kraków, listopad 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);

- mgr Katarzyna Cieślak – IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Strategia gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich” – referat *Dary w racjonalnym gromadzeniu* (Szczecin, wrzesień 2011);

- mgr Elżbieta Cygal, mgr Łukasz Mesek – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” – referat *Odzwierciedlenie zamysłu wydawniczego w rekordzie bibliograficznym* (Kraków, listopad 2011);
- mgr Sylwia Chwist – szkolenie w zakresie wypełniania wniosków o płatność w POIiŚ (Warszawa, maj 2011); szkolenie „Zasady rozliczania projektów w ramach MRPO” (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie „Działanie 8.1 Promocja Małopolski na arenie międzynarodowej” (Kraków, sierpień 2011); szkolenie „Jak sporządzić budżet do projektu międzynarodowego plus wewnętrzne regulacje UJ” (Kraków, wrzesień 2011); szkolenie z zakresu prowadzenia postępowań przetargowych w oparciu o prawo zamówień publicznych oraz z zakresu kontroli projektów (Warszawa, grudzień 2011);
- mgr Ewa Dąbrowska – konferencja „Druk i biblioteka w życiu codziennym” – referat *Kulturowa rola egzemplarza obowiązkowego w Polsce* (Warszawa, maj 2011); IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Strategia gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich” – referat *Współczesna polityka gromadzenia zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej – tradycja i nowoczesność* (Szczecin, wrzesień 2011);
- mgr Adrian Drabik – konferencja „Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych” – referat *Problematyka konwersji plików graficznych do formatu DjVu w zestawieniu z innymi formatami w kontekście materiałów różnorodnej treści zbiorów prywatnych* (Kraków, październik 2011);
- mgr Katarzyna Dudek – IV Forum Wielkopolskich Konserwatorów Papieru i Skóry – referat – relacja z konferencji w Rydze „Preservation of graphic issues from non-conformist art during Soviet period in Latvia and provision of required materials and equipment supported by the financial instrument of the European Economic Area” (Poznań, czerwiec 2011);
- mgr Beata Górecka – II Muzealne Spotkania z Kresami – referat *Świat, który przeminął – życie na Wołyniu lat 30. XX wieku w dokumentacji fotograficznej Adama Juliana Łukaszewskiego* (Warszawa, maj 2011); I Spotkanie „Katalogowanie dokumentów ikonograficznych w katalogu NUKAT” – referat *Prezentacja formatu MARC 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu ikonograficznego* [współaut. mgr Anna Graff] (Warszawa, grudzień 2011);
- dr Sebastian Grudzień – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); szkolenie „Zasoby i nowości ProQuestu” (Kraków, marzec 2011); prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); webinarium „Zbiory XIX w. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego” (Kraków, kwiecień 2011); prezentacja multiwyszukiwarki Primo i Primo Central firmy Ex Libris (Kraków, kwiecień 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011); webinarium „Problematyka dżs w bibliotece akademickiej” (Kraków, czerwiec 2011);
- dr Jerzy Grygiel – szkolenie „Systemy zabezpieczania zbiorów bibliotecznych” (Kraków, marzec 2011); szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);

- mgr inż. Anna Grzęda – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Materiały poligraficzne, czyli jak przygotować projekt oraz zamówienie ulotki, plakatu, folderu” w ramach cyklu „Szkoła Promocji Nauki” (Kraków, maj 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011); „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011);
- mgr Halina Guśpiel-Dziurka, mgr Łukasz Mesek – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” – referat *Rekord zasobu – praktyczne rozwiązania* (Kraków, listopad 2011);
- mgr Ewa Harpula – konferencja „Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych” (Kraków, październik 2011);
- mgr Joanna Hoły – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011); konferencja „Bibliofil w sieci internetowej. VIII Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych INIB” (Kraków, listopad 2011);
- mgr Kamila Jędrusik, dr Teresa Kaźmierczyk, mgr Bożena Komar, mgr Katarzyna Maślanka, mgr Krystyna Münnich-Kafel, mgr Alina Skrzypek – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- dr Urszula Klatka, dr Lucyna Nowak – Warsztaty Rękopiśmienników – referat *Słownik rękopiśmiennictwa* (Kraków, maj 2011);
- mgr Julia Krajcarz – V Ogólnopolska Konferencja Turkologiczna – referat *Meczety pod bocianim gniazdem – czyli nieantroponimiczne motywacje tworzenia nazw meczetów Sztambułu* (Warszawa, czerwiec 2011);
- mgr Anna Krzak – IV ogólnopolska konferencja naukowa „Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego: Digitalizacja ... i co dalej?” (Warszawa, wrzesień 2011); konferencja „Gdzie jesteś czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej” (Gliwice, wrzesień 2011); konferencja „Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych” (Kraków, październik 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- mgr Oktawia Kubas, mgr Bartłomiej Siedlarz, mgr Mariusz Staniszewski – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- mgr Żaneta Kubic – konferencja „Jak uczyć studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa” (Kraków, czerwiec 2011); Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Książka i prasa w kulturze” – referat *Wykorzystanie zasobów internetowych do odtwarzania dawnych księgozbiorów* (Bydgoszcz, październik 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011); seminarium „Standardy Bibliograficzne 2011” (Warszawa, listopad 2011);

- mgr Beata Kurek – konferencja „Książka i prasa w kulturze” – referat *Czy bibliografia była potrzebna? O przyjęciu Bibliografii polskiej Karola Estreichera w środowisku naukowym XIX wieku* (Bydgoszcz, październik 2011);
- mgr Łukasz Mesek – II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarze bez bibliotek, czyli bibliotekarstwo uczestniczące” – referat *Koncepcja cyfrowej biblioteki przyszłości na przykładzie Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* [współautor: mgr Leszek Szafranski] (Białystok, maj 2011); XI Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej – referat *Opracowanie bibliograficzne źródeł cyfrowych i ich prezentacja w komputerowym katalogu Zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego i Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Zakopane, wrzesień 2011); konferencja „Polskie Biblioteki Cyfrowe 2011” – referat *Linkowanie zwrotne w bibliotekach cyfrowych w aspekcie dostępu do metadanych oraz uzupełniania zasobów* [współautor: mgr Leszek Szafranski] (Poznań, październik 2011); 15. Targi Książki – referat *Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa* (Kraków, listopad 2011);
- mgr Małgorzata Mrozek-Buksa – warsztaty dotyczące wypełniania wniosków o płatność w POIiŚ (Warszawa, kwiecień 2011); szkolenie dotyczące Działania 8.1 – promocja Małopolski na arenie międzynarodowej (Kraków, sierpień 2011); szkolenie „Jak sporządzić budżet do projektu międzynarodowego plus wewnętrzne regulacje UJ” (Kraków, wrzesień 2011); szkolenie „Umowy jako narzędzie zabezpieczenia praw (...)” (Kraków, wrzesień 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- mgr Monika Mydel, mgr Katarzyna Szczepaniec – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- mgr Piotr Myszkowski, mgr Leszek Szafranski – konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” – referat *Sposób prezentacji czasopisma w bibliotece cyfrowej* (Kraków, listopad 2011);
- dr Lucyna Nowak – Ogólnopolskie Spotkanie Edytorów (Lublin, październik 2011);
- dr Jacek Partyka – XXVII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów – referat *Early Polish Printing* (Kraków, wrzesień 2011); konferencja „Ochrona dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń – wyzwania XXI wieku” (Kraków, październik 2011); konferencja z okazji Srebrnego Jubileuszu Biblioteki Austriackiej przy Bibliotece Jagiellońskiej (Kraków, listopad 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011);
- dr Danuta Patkaniowska – konferencja „Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej. Funkcje i wyzwania w XXI wieku” – referat *Szkolenia w Bibliotece Jagiellońskiej w zakresie opracowania rzeczowego zbiorów*. (Kraków, maj 2011);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – II Forum Prasy Sądeckiej – referat *Internet i digitalizacja jako pomost pomiędzy światem zewnętrznym a biblioteką – czy potrafimy*

z niego korzystać (Nowy Sącz, lipiec 2011); VII Międzynarodowa Konferencja uniwersytetów Trzeciego Wieku – referat *Z miłości do nauki. O początkach uniwersytetów, a Uniwersytetu Jagiellońskiego w szczególności* (Gniezno, sierpień/wrzesień 2011); XXVII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów (Kraków, wrzesień 2011); konferencja z okazji Srebrnego Jubileuszu Biblioteki Austriackiej przy Bibliotece Jagiellońskiej (Kraków, listopad 2011);

- mgr Aleksandra Prokop-Kacprzak – seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice” (Kraków, styczeń 2011); konferencja „Otwarte zasoby wiedzy – nowe zadania uczelni i bibliotek w rozwoju komunikacji naukowej” (Kraków, czerwiec 2011); otwarte warsztaty dla autorów publikacji naukowych (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie „Szkola Promocji Nauki – materiały poligraficzne” (Kraków, grudzień 2011); szkolenie „Szkola Promocji Nauki – strategie promowania nauki w Internecie” (Kraków, grudzień 2011);

- dr Joanna Pypłacz – konferencja „Seneka znany i nieznan” – referat *Świat nadprzyrodzony w tragediach Seneki* (Poznań, kwiecień 2011);

- mgr Krystyna Sanetra – Warsztaty Rękopiśmienników (Kraków, maj 2011); konferencja z okazji Srebrnego Jubileuszu Biblioteki Austriackiej przy Bibliotece Jagiellońskiej (Kraków, listopad 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011); I Spotkanie pt. „Katalogowanie dokumentów ikonograficznych w katalogu NUKAT” – referat *Format MARC21 dla dokumentu ikonograficznego* (Warszawa, grudzień 2011);

- mgr Anna Sobańska – Warsztaty Rękopiśmienników (Kraków, maj 2011);

- mgr Katarzyna Sokołowska – spotkanie polskiej grupy użytkowników VTLS (Warszawa, czerwiec 2011);

- mgr Katarzyna Starzycka – konferencja „Formy Zabezpieczania Zbiorów Bibliotecznych” (Kraków, marzec 2011);

- mgr Kaja Stompór – szkolenie „Jak sporządzić budżet do projektu międzynarodowego plus wewnętrzne regulacje UJ” (Kraków, wrzesień 2011);

- mgr Leszek Szafranski – III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarze bez bibliotek, czyli bibliotekarstwo uczestniczące” – referat *Koncepcja cyfrowej biblioteki przyszłości na przykładzie Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Białystok, maj 2011); VI Forum Młodych Bibliotekarzy – referat *Wykorzystanie programów firmy Google przy tworzeniu Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Poznań, wrzesień 2011); konferencja „Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych” (Kraków, październik 2011); konferencja „Strategia i metodyka digitalizacji i udostępniania dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w ramach tworzonej platformy na przykładzie zbiorów kościelnych” (Warszawa, listopad 2011);

- mgr Marta Szatan – konferencja „Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych” (Kraków, październik 2011);

- mgr Joanna Szwej – szkolenie w zakresie wypełniania wniosków o płatność w POIiŚ (Warszawa, maj 2011); szkolenie dotyczące zasad rozliczania projektów w ramach MRPO (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie dotyczące Działania 8.1 – promocja

Małopolski na arenie międzynarodowej (Kraków, sierpień 2011); szkolenia z zakresu prowadzenia postępowań przetargowych w oparciu o prawo zamówień publicznych oraz z zakresu kontroli projektów (Warszawa, grudzień 2011);

- mgr Diana Szymańska – prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); webinarium „Zbiory XIX w. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego” (Kraków, kwiecień 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); ogólnopolska konferencja naukowa „Otwarte zasoby wiedzy – nowe zadania uczelni i bibliotek w komunikacji naukowej” (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011); webinarium „Problematyka dżs w bibliotece akademickiej” (Kraków, czerwiec 2011); warsztaty „How to write a world class paper” (Kraków, czerwiec 2011);

- dr Wojciech Świeboda – konferencja „Kultura religijna i społeczna Małopolski od XIII do XVI wieku” – referat *Działalność inkwizytora Piotra OP w diecezji krakowskiej w latach 1403–1414* (Tarnów, maj 2011); konferencja „Studia żydowskie na Uniwersytecie Jagiellońskim i w innych instytucjach naukowych w Polsce. Przeszłość, stan obecny i perspektywy” – referat *Uwagi uczonych krakowskich w XV wieku o prawach Żydów* (Kraków, listopad 2011); konferencja „De Ecclesia semper reformanda. Średniowieczna teoria i praktyka w przewyciężaniu kryzysów” – referat *Troska o neofitów w Polsce i na Litwie w dobie kryzysu Kościoła na przełomie XIV i XV wieku* (Kraków, grudzień 2011);

- dr Marek M. Tytko – konferencja „Wolny rynek i gospodarka społeczna – wyzwania czasów kryzysu” – referat *Aktualność koncepcji Bogdana Jańskiego (1807–1840) dotyczącej społecznej gospodarki rynkowej* (Kraków, luty 2011); konferencja „Przerwijmy tabu – uczelnia wyższa wobec problemu zaburzeń psychicznych” – referat *Stefana Szumana badania nad stresem egzaminowym studentów* (Kraków, kwiecień 2011); konferencja „W kręgu pytań o człowieka” – referat *Stefana Szumana realistyczna koncepcja człowieka* (Kraków, kwiecień 2011); międzynarodowa konferencja naukowa „Nauczyciel „szkoły twórczej” – rzecz o Henryku Rowidzie. W 65. rocznicę powołania Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie” – referaty: *Stefan Szuman o Henryku Rowidzie* oraz *Stefan Szuman jako założyciel i pierwszy dyrektor PWSP (1946–1948) w Krakowie i jego usunięcie wskutek działania Zygmunta Mysłakowskiego, kontaktu operacyjnego UBP* (Kraków, maj 2011); konferencja metodyczna Zespołu Doradców Metodycznych Miasta Krakowa – referat *O elementach wychowania patriotycznego na lekcjach różnych przedmiotów w szkole (projekt wychowania zintegrowanego)* (Kraków, czerwiec 2011); sympozjum międzynarodowe poświęcone Czesławowi Blicharskiemu z okazji przyznania mu medalu „Gloria Artis” – referat *Archiwum Tarnopolskie Czesława Blicharskiego* (Kraków, czerwiec 2011); Ogólnopolskie seminarium z cyklu „Badania i polityka edukacyjna”, pt. „Doświadczenie lektury. Krytyka literacka i dydaktyka literatury wobec nowego odbiorcy i wyzwań interpretacji. Diagnozy i wnioski dla edukacji szkolnej” – referat *„Pamięć i tożsamość” Jana Pawła II jako lektura obowiązkowa w szkole – o wychowaniu patriotycznym na lekcjach języka polskiego* (Kraków, grudzień 2011);

- mgr Beata Urbaniak – szkolenie „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011);

- mgr Iwona Wawrzynek – prezentacja platformy firmy EBSCO „Dzień z EBSCO” (Kraków, kwiecień 2011); szkolenie „Web of knowledge – prezentacja nowej platformy” (Kraków, kwiecień 2011); webinarium „Zbiory XIX w. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego” (Kraków, kwiecień 2011); prezentacja i szkolenie dotyczące bazy SCOPUS (Kraków, maj 2011); szkolenie dotyczące bazy Ebrary Academic Complete (Kraków, czerwiec 2011); szkolenie „Zarządzanie projektami” (Kraków, wrzesień–listopad 2011); szkolenie „Nowa Platforma ProQuest” (Kraków, październik 2011)
- dr Adrian Wiecheć – warsztaty „Polskie Biblioteki Cyfrowe 2011” – referat *System Obsługi Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej* (Poznań, październik 2011);
- mgr Małgorzata Wielek-Konopka – seminarium „Standardy Bibliograficzne 2011” (Warszawa, listopad 2011); konferencja „Opracowanie czasopism ukazujących się przed II wojną światową w kontekście ich publikacji w bibliotece cyfrowej” (Kraków, listopad 2011).

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W 2011 roku Biblioteka Jagiellońska kontynuowała współpracę z bibliotekami zagranicznymi.

W maju mgr Małgorzata Kusak (pracownica Oddziału Organizacji) oraz mgr Łukasz Mesek (kierownik Oddziału Dokumentów Audiowizualnych) przebywali na kilkudniowym stażu w Bibliotece Uniwersytetu im. Fryderyka Schillera w Jenie. W ramach stażu zapoznali się z procesem digitalizacji dokumentów papierowych oraz mikrofilmów, procesem tworzenia serwisów internetowych przeznaczonych do prezentowania zabezpieczonych cyfrowo kolekcji, uczestniczyli w procesie powstawania kopii cyfrowych od momentu przygotowania materiału poprzez proces digitalizacji, obróbkę graficzną kopii cyfrowych, aż po publikację tych kopii w bibliotece cyfrowej. Uzyskali też gruntowną wiedzę na temat sprzętu do digitalizacji używanego w bibliotece, jak również oprogramowania służącego do obróbki graficznej i prezentacji kopii cyfrowych dokumentów. Mieli okazję zapoznać się z metodami pracy odmiennymi od praktykowanych w polskich bibliotekach cyfrowych, co pozwoliło na uważne przyjrzenie się standardom, według których budowane są repozytoria w Republice Federalnej Niemiec. Bibliotekarze w Jenie wystąpili z propozycją współpracy w ramach tworzenia wspólnych kolekcji cyfrowych, np. digitalizacji zabezpieczonych na mikrofilmach zbiorów byłej Biblioteki Pruskiej, przechowywanych w Bibliotece Jagiellońskiej. Projekt miałby dotyczyć digitalizacji mikrofilmów, które w BJ są wykonane tylko w jednej kopii. Pan Ł. Mesek oraz pani M. Kusak zapoznali się ponadto z pracą sekcji konserwacji. Zaprezentowano im techniki restauracji papieru i opraw oraz urządzenia wykorzystywane do tych zadań. Uczestniczyli też w pokazie najcenniejszych zbiorów wizytowanej biblioteki, podczas którego mieli okazję podziwiać m.in. rękopisy i pierwsze wydania dzieł Marcina Lutra i Johanna Wolfganga Goethego, antyfonarze flamandzkie, akt fundacyjny Uniwersytetu w Jenie oraz bogato ilustrowane sztambuchy studenckie. Z Jeny gościliśmy w Bibliote-

ce Jagiellońskiej panią B. Thiel oraz pana Huu Chi Vu, którzy zapoznali się z pracą Oddziału Wydawnictw Ciągłych Nowych, Oddziału Udostępniania Zbiorów, Oddziału Dokumentów Audiowizualnych, Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów, Oddziału Komputeryzacji oraz Kliniki Papieru. Goście uczestniczyli także w przygotowanym dla nich pokazie zbiorów specjalnych oraz zwiedzili Collegium Maius.

Również w maju mgr J. Krajcarz (z Oddziału Opracowania Przedmiotowego Zbiorów Nowych) w ramach wymiany bezpośredniej przebywała w Bibliotece Uniwersyteckiej w Bochum. W czasie 5-dniowego stażu p. Krajcarz zapoznała się z funkcjonowaniem katalogu w systemie OPAC zarówno od strony użytkownika, jak i od strony pracownika biblioteki. Zpoznała się też z systemem opracowania elektronicznych nośników włączanych (obok tradycyjnych nośników papierowych) do katalogu bibliotecznego. Poznała też pracę oddziału IT (zajmującego się techniczną i elektroniczną stroną prowadzenia katalogu i baz danych), zadania i funkcjonowanie oddziału udostępniania i informacji czytelniczej oraz pracę oddziału prowadzącego szkolenia dotyczące korzystania z katalogu, baz danych, sposobów wyszukiwania oraz strukturyzowania informacji w tworzonych tekstach. Ponadto p. Krajcarz zapoznała się z bieżącymi zadaniami biblioteki w procesie tworzenia ogólnoniemieckiej uniwersyteckiej bazy danych na temat bibliografii prac współcześnie pracujących naukowo profesorów i czołowych badaczy niemieckich. Odwiedziła też instytut historii sztuki oraz orientalistyki, a także uniwersytecki ogród botaniczny. W październiku z Bochum przyjechała do nas Gisela Ogas, która podczas kilkudniowego pobytu zapoznała się z działalnością Oddziału Magazynów, Oddziału ds. Projektów, Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów, Oddziału Dokumentów Audiowizualnych, Oddziału Starych Druków oraz Kliniki Papieru. Zwiedziła też Muzeum UJ. Z Bochum przyjeśliśmy także Anitę Grigoleit, która w maju przebywała w BJ w ramach programu Erasmus.

Również w maju mgr Halina Stachowska (asystent dyrektora BJ) w ramach wymiany bezpośredniej przebywała w Bibliotece Uniwersyteckiej w Wilnie. W trakcie 5-dniowej wizyty p. Stachowska zapoznała się z pracą wszystkich oddziałów Biblioteki Uniwersyteckiej, uczestnicząc w pokazie przygotowanym w sali konferencyjnej w oparciu o internetową stronę domową instytucji. Kierownik oddziału konserwacji w pracowni zaprezentował różnorodne metody konserwacji opraw i papieru. Podczas pobytu w Wilnie pani H. Stachowska zwiedziła również Muzeum Adama Mickiewicza oraz kilka wybranych zabytków miasta.

W grudniu mgr H. Stachowska w ramach wymiany bezpośredniej przebywała przez tydzień w Bibliotece Uniwersytetu Parisa Lodrona w Salzburgu. Wymiana osobowa pomiędzy uczelniami trwa od kilku lat, jednak Biblioteka Jagiellońska uczestniczyła w niej po raz pierwszy. Podczas stażu p. Stachowska zapoznała się z ogólnym funkcjonowaniem Biblioteki, procedurą udostępniania zbiorów oraz kolekcjami zbiorów specjalnych.

Na przełomie maja i czerwca mgr Barbara Bułat (pracownica Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów) oraz mgr Elżbieta Sidor (z Oddziału Opracowania Druków Zwartych, Nowych) przebywały z wizytą w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze. W ramach pobytu obie panie zapoznały się z pracą oddziałów zajmujących się

opracowaniem zbiorów, wchodzących w skład Wydziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów (Oddziału Opracowania Formalnego, Oddziału Kartoteki Hasel Wzorcowych Rzeczowych i Opracowania Rzeczowego, Oddziału Opracowania Dokumentów Specjalnych, Oddziału Narodowej Kartoteki Hasel Wzorcowych Autorskich, Oddziału Katalogów Centralnych), a także z pracą oddziałów zajmujących się obsługą czytelników, wchodzących w skład Wydziału Obsługi (Oddziału Czytelni, Oddziału Obsługi Czytelników, Oddziału Informacji Naukowej i Wypożyczania Międzybibliotecznego oraz Oddziału Czasopism). Zapoznały się ponadto z funkcjonowaniem Oddziału Rękopisów i Starych Druków, a także działalnością szkoleniową Oddziału Kształcenia (wchodzącego w skład Instytutu Bibliotekarstwa). Obie panie odwiedziły także Bibliotekę Miejską w Pradze i Bibliotekę Słowiańską (specjalistyczną bibliotekę naukową z dziedziny slawistyki). Z Pragi przyjeźliśmy z kolei Zuzannę Petraskową i Sarkę Handlovą, które zainteresowane były głównie działalnością oddziałów zbiorów specjalnych: Oddziałem Zbiorów Muzycznych oraz Kliniką Papieru. Podczas pobytu w Krakowie panie odwiedziły również Archiwum i Bibliotekę Krakowskiej Kapituły Katedralnej, Bibliotekę i Fonotekę Instytutu Muzykologii UJ oraz Collegium Maius. Uczestniczyły też w zorganizowanym dla nich pokazie zbiorów specjalnych BJ.

W czerwcu mgr Wioleta Jakubas oraz mgr Joanna Jutrznia (z Oddziału Opracowania Druków Zwartych, Nowych) uczestniczyły w wymianie bezpośredniej z Biblioteką Narodową Słowacji w Martinie. W trakcie szkolenia obie panie zapoznały się z ogólnym funkcjonowaniem Biblioteki, odwiedzając oddziały udostępniania zbiorów, katalogowania, starych druków, konserwacji oraz magazynów. Miały również możliwość zwiedzenia dworku w Diviaky (w którym mieści się magazyn starych druków oraz książek), Muzeum Literatury oraz Muzeum Etnograficznego. Z Martina gościliśmy w maju Katarynę Jordanovą, Lubicę Galuščakovą oraz Wiliama Polonec. W ramach pobytu przebywali oni w głównych agendach BJ, takich jak Oddział Opracowania Druków Zwartych Nowych, Oddział Opracowania Przedmiotowego Druków Zwartych Nowych, Oddział Udostępniania Zbiorów, Oddział Komputeryzacji, Oddział Dokumentów Audiowizualnych, Oddział Informacji Naukowej i Katalogów oraz Klinika Papieru. Mieli możliwość obejrzenia starych druków oraz zwiedzenia Muzeum UJ w Collegium Maius.

W lipcu mgr Elżbieta Plata (pracownica Oddziału Opracowania Wydawnictw Ciągłych, Nowych) w ramach wymiany bezpośredniej przebywała przez kilka dni w Uniwersyteckiej i Miejskiej Bibliotece w Kolonii. Podczas pobytu p. Plata zapoznała się m.in. z funkcjonowaniem oddziału gromadzenia i opracowania czasopism oraz zasadami ich udostępniania. Odwiedziła także Europejskie Centrum Dokumentacji oraz jedną z bibliotek instytutowych Wydziału Humanistycznego tamtejszej uczelni.

Również w lipcu mgr Ewa Amghar (z Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów) w ramach współpracy między Uniwersytetem Jagiellońskim a Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg przebywała przez tydzień w Bibliotece Uniwersyteckiej w Erlangen. Podczas pobytu poznała pracę Biblioteki Głównej, biblioteki wydziałowej Wirtschafts- und Sozialwissenschaftliche Zweigbibliothek (WSZB) w Norymberdze oraz instytutowej biblioteki prawniczej – Teilbibliothek Jura w Erlangen. W bibliotece

główniej p. E. Amghar zobaczyła stare magazyny, czytelnie i magazyny remontowanego nowego gmachu, zapoznała się z pracą przy zamawianiu i katalogowaniu książek, uczestniczyła w pokazie cennych starodruków. Biblioteka Uniwersytecka w Erlangen-Nürnberg może pochwalić się bogatą kolekcją rękopisów, starych druków i grafik, wartościowym zbiorem papirusów, spuścizn, druków ulotnych, kolekcjami ekslibrisów oraz takimi nietypowymi zbiorami jak np. 16 000 medali i monet ze wszystkich epok.

Mgr Beata Kurek odbyła w lipcu dwutygodniowy staż w Bibliotece Polskiej przy Muzeum Polskim w Rapperswilu (Szwajcaria), pomagając przy archiwizowaniu czasopism emigracyjnych i katalogowaniu książek w systemie MAC.

Dr Marek Mariusz Tytko podobnie jak w roku poprzednim odbył w lipcu miesięczny staż naukowy w Bibliotece Austriackiego Instytutu Historycznego w Rzymie, gdzie zajmował się opracowaniem XIX-wiecznej spuścizny krakowskiego historyka o. Waleriana Kalinki CR.

W październiku dr Sebastian Grudzień (kierownik Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów) odbył dwutygodniowy staż naukowy w Bibliotece Uniwersyteckiej w Sofii. Podczas pobytu zapoznał się z praktycznym funkcjonowaniem tamtejszego Oddziału Informacji oraz zasadami udostępniania i katalogowania zbiorów w Bibliotece Bułgarskiej Akademii Nauk. W obu tych instytucjach oraz w Archiwum Bułgarskiej Akademii Nauk i Centralnym Archiwum Państwowym przeprowadził kwerendę pod kątem występowania poloników. Zapoznał się także z elektronicznym katalogiem centralnym Bułgarii. Z Sofii w ramach wymiany bezpośredniej przyjechały do Krakowa Maria Peleda i Darina Mihailova. Podczas wizyty obie panie odwiedziły prawie wszystkie ważniejsze agendy BJ, w tym: Oddział Magazynów, Oddział Udostępniania Zbiorów, Oddział Informacji Naukowej i Katalogów, Oddział Opracowania Druków Zwartych Nowych, Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów, Oddział Opracowania Wydawnictw Ciągłych Nowych, Oddział Opracowania Przedmiotowego Druków Zwartych Nowych, Oddział Rękopisów, Klinikę Papieru i Sekcję Konserwacji w Oddziale Zabezpieczenia Zbiorów.

W roku sprawozdawczym pracownicy Biblioteki Jagiellońskiej brali również udział w wyjazdach organizowanych w ramach programu LLP-Erasmus. Mgr Aleksandra Prokop-Kacprzak (z Oddziału Udostępniania Zbiorów) uczestniczyła w krótkoterminowym wyjeździe szkoleniowym dla pracowników administracyjnych UJ, odbywającym się w Bibliotece Uniwersytetu w Almerii (Hiszpania). W czasie pobytu p. Prokop-Kacprzak zapoznała się szczegółowo z pracą wszystkich oddziałów biblioteki w Almerii (ze szczególnym uwzględnieniem kwestii udostępniania zbiorów czytelnikom) oraz z wszelkimi usługami, które tamtejsza biblioteka oferuje swoim użytkownikom (jak np. samoobsługowe wypożyczanie książek, krótkoterminowe wypożyczanie laptopów, zakup lektur potrzebnych dla wykładowców do prowadzenia zajęć itp.).

We wrześniu w ramach programu Erasmus w Bibliotece Jagiellońskiej przyjęliśmy z kolei panią Nieves Gonzales z Biblioteki Uniwersyteckiej w Sewilli, która podczas kilkudniowej wizyty zapoznała się z pracą Oddziału Udostępniania Zbiorów, Oddziału ds. Projektów, Oddziału Magazynów, Kliniki Papieru, Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów, Oddziału Dokumentów Audiowizualnych, a także kwestią Jagiellońskiej Biblio-

teki Cyfrowej. Zwiedziła Muzeum UJ oraz Bibliotekę Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ.

Wszystkie wyjazdy pracowników Biblioteki Jagiellońskiej do innych bibliotek partnerskich oceniane są jako bardzo pouczające i przydatne, jako wnoszące wiele ciekawych spostrzeżeń do codziennej pracy bibliotecznej. Szczególnie owocna jest wymiana doświadczeń, z których część udaje się wykorzystać w rodzimej instytucji.

We wrześniu 2011 roku Biblioteka Jagiellońska (obok Biblioteki Narodowej) współuczestniczyła w organizacji XXVII Kongresu Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów (Association Internationale de Bibliophiles/International Association of Bibliophiles – A. I. B.) W wydarzeniu tym uczestniczyło 134 miłośników i kolekcjonerów książek z 22 państw. Specjalnie na tę okoliczność zespół bibliotekarzy BJ przygotował album zatytułowany *Biblioteka Jagiellońska. Skarbiec bibliofila*, prezentujący skarby poszczególnych działów Biblioteki, te skarby, które znalazły się na przygotowanej wystawie, eksponującej ponad 200 obiektów.

Pracownicy BJ również uczestniczyli w międzynarodowych konferencjach i seminariach:

- mgr Aleksandra Ciešlar – XXXIII Stała Konferencja Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie (Rapperswil, wrzesień 2011);
- mgr Katarzyna Dudek, mgr Aleksandra Szalla-Kleemann – konferencja „The complete preservation of the collection of graphic art of the Soviet period in Latvia and provision of the necessary technical-material resources” – referat *Some experiences of Jagiellonian Library* (Ryga, kwiecień 2011);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – XXVIII Stała Konferencja Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie – referat *Ochrona dziedzictwa kulturowego w Bibliotece Jagiellońskiej* (Rapperswil, wrzesień 2011);
- dr Renata Szczepaniak – XVI Mainzer Kolloquium „Ungeöffnete Königsgräber”. Chancen und Nutzen von Verlagsarchiven für die Branche, die Wissenschaft und die Öffentlichkeit (Moguncja, 2011);
- dr Marek Tytko – międzynarodowa konferencja elektroniczna „Quo vadis wysoškolská pedagogika. Vysokoškolská pedagogika – teória a prax” – referat *Mistrz i uczeń w uniwersytecie* (Tnava, maj 2011).

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W roku 2011 tradycyjnie prowadzono cykl otwartych wykładów szkoleniowych *Ars Quaerendi*, obejmujących 7 różnych sesji tematycznych, identycznych jak w roku poprzednim. W ramach cyklu odbyło się 46 wykładów, w których udział wzięło 212 zarejestrowanych osób. Wprowadzono także realizowany od października projekt *Ars Quaerendi Plus*, umożliwiający zamówienie przez grupy zorganizowane jednego z wykładów *Ars Quaerendi* bądź też specjalnych wykładów obejmujących strategie wyszukiwania piśmiennictwa z zakresu nauk humanistycznych (historii, polonistyki, filologii obcych,

teatrologii) lub wyszukiwanie cytowań publikacji naukowych. Z wykładów tych skorzystało 11 grup (łącznie 501 osób).

Prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk prowadził seminarium magisterskie oraz wykłady dla studentów I roku bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ – „Biblioteka i książka w procesie komunikacji społecznej” oraz „Wyszkolenie jako czynnik komunikacji społecznej do końca XVIII wieku”.

Dr Jerzy Grygiel prowadził wykłady dla studentów studiów niestacjonarnych II i III roku filologii słowiańskiej „Dzieje kultury Słowian” (105 godzin), dr Monika Jaglarz przeprowadziła 20 godzin wykładów „Zarys historii książki” na studiach podyplomowych, mgr Arkadiusz Knapik prowadził ćwiczenia na studiach stacjonarnych z przedmiotu „Analiza instrumentalna w ochronie środowiska” (60 godz.) oraz seminarium z chemii ogólnej (15 godz.), mgr Julia Krajcarz – ćwiczenia dla studentów filologii tureckiej „Gramatyka opisowa języka tureckiego” (30 godz.) oraz „Gramatyka kontrastywna” (30 godz.).

Pracownicy wielu oddziałów prowadzili ponadto szkolenia dla osób odbywających w BJ staże zawodowe. Przeszkolenie w różnych agendach Biblioteki odbyło 7 pracowników innych bibliotek naukowych: mgr Maria Bałas wraz z mgr Zofią Kazałą i z mgr Ludwiką Müller z Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Małgorzata Kostecka-Strojniak i Joanna Łukaszewicz z biblioteki Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ oraz mgr Anna Grabowska-Kuźma i dr Mariusz Jakubek z Archiwum UJ.

Biblioteka prowadziła również praktyki studenckie dla 14 osób, w tym dla 10 studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UJ, 1 studentki Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie, 1 studenta Instytutu Historii UJ, 1 studentki Wydziału Chemii UJ oraz 1 studentki Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie. Na dłuższych praktykach przebywały również osoby z zagranicy: studentka z Uniwersytetu w Perugii (Włochy) odbyła staż 4-miesięczny, 2 osoby odbyły staże 3-miesięczne w ramach programu ERASMUS (doktorantki z Uniwersytetu w Wielkim Tyrnowie w Bułgarii) i 1 osoba odbyła staż miesięczny w ramach projektu TEMPUS (student z Uniwersytetu Państwowego Ilia w Tbilisi – Gruzja).

Bibliotekę Jagiellońską zwiedziło w omawianym okresie 1813 osób, w tym 317 z zagranicy (m.in. Czech, Indii, Izraela, Japonii, Łotwy, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Szkocji, Turcji, i Włoch). Wśród nich było 217 bibliotekarzy (w tym 54 z zagranicy).

BIBLIOTEKI INSTYTUTOWE UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

W roku sprawozdawczym Bibliotece Jagiellońskiej podlegały pod względem merytorycznym 42 biblioteki instytutowe oraz 5 wydziałowych UJ.

Księgozbiór bibliotek instytutowych wzbogacił się w tym okresie o 17 987 wol. druków zwartych, 5204 wol. czasopism i 407 jedn. zbiorów specjalnych. W dniu 31 grud-

nia 2011 roku biblioteki te posiadały łącznie 1 984 919 wol. i jedn., w tym 1 588 640 wol. druków zwartych, 250 143 wol. czasopism oraz 146 136 jedn. zbiorów specjalnych. Spowolnienie wzrostu tego księgozbioru, które stało się spostrzegalne w roku 2010, w roku sprawozdawczym było już znacząco widoczne, co wiąże się z wprowadzeniem oszczędności i cięć budżetowych wywołanych trudną sytuacją finansową.

Komputeryzacja bibliotek pozostała na zadawalającym poziomie. W 2011 roku biblioteki wyposażone były w 375 komputerów, z czego do dyspozycji czytelników przeznaczonych było 219 sztuk. Prawie wszystkie urządzenia (359) posiadały łącze internetowe (w tym 203 dostępne dla czytelników). Dostęp do własnych katalogów w Internecie umożliwiało 31 bibliotek, a w 35 bibliotekach można było korzystać z zewnętrznych baz danych.

W minionym roku wzrosła liczba zatrudnionych bibliotekarzy – obecnie w bibliotekach instytutowych i wydziałowych Uczelni pracuje 149 osób (w tym 138 na pełnym etacie). Wyższe wykształcenie bibliotekarskie ma 76 osób.

Jak co roku, w roku 2011 kontynuowano systematyczne szkolenia merytoryczne dla pracowników bibliotek instytutowych. W zakresie komputerowego opracowania dokumentów zwartych w systemie Virtua przeszkolono kilkanaście osób (łącznie 329 godzin szkolenia). Szkolenie ukończyło 11 pracowników, którym nadano uprawnienia katalogerów. Pozytywnym zaskoczeniem jest aktualna liczba zarejestrowanych czytelników indywidualnych, która jest o ponad 15 000 większa niż w roku 2010 i wynosi 43 991 (być może wiąże się to z rozbudową nowych kierunków studiów lub rozszerzeniem listy osób uprawnionych do korzystania z księgozbiorów nie tylko w czytelniach).

W stosunku do roku poprzedniego nieznacznie wzrosła łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń bibliotecznych, wynosząca obecnie 12 529 m², zmalała natomiast liczba miejsc w czytelniach (1486). Na miejscu udostępniono 495 440 wol. druków zwartych, 101 228 jedn. wydawnictw ciągłych i 11 467 jedn. zbiorów specjalnych. Na zewnątrz wypożyczono 421 703 wol. druków zwartych, 32 159 wol. czasopism oraz 3829 jedn. zbiorów specjalnych i 45 158 kopii materiałów oryginalnych, w tym czytelnikom indywidualnym – łącznie 502 849 wol. i jednostek. Drogą wypożyczenia międzybibliotecznego bibliotekom krajowym i zagranicznym wypożyczono łącznie 1101 książek, 136 czasopism, 124 jedn. zbiorów specjalnych i 3726 kopii materiałów oryginalnych.

Wkład bibliotek instytutowych UJ w zwiększenie zasobu rekordów wprowadzonych do katalogu komputerowego w 2011 roku przedstawia się następująco: 17 116 rekordów bibliograficznych (tytułów), 80 319 rekordów egzemplarza oraz 829 rekordów zasobu (tomów).

W ramach instruktażu i nadzoru nad bibliotekami sieci bibliotecznej UJ udzielono 80 konsultacji na miejscu oraz przekazano 51 informacji telefonicznych.

UTRZYMANIE BUDYNKU

Wszelkie prace związane z utrzymaniem technicznym gmachu (w tym instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania, urządzeń oraz syste-

mów związanych z zabezpieczeniem pożarowym budynków, transportem wewnętrznym oraz klimatyzacją pomieszczeń) spoczywały w gestii Oddziału Technicznego, kierowanego przez mgr. inż. Janusza Mikę.

W systemie wentylacyjno-klimatyzacyjnym wymieniono 239 filtrów powietrza w 47 centralach klimatyzacyjnych. Wymieniono filtry powietrza w 226 klimakonwektorach oraz 10 uszkodzonych strefowych regulatorów temperatury. Sterowniki węzła cieplnego centralnego ogrzewania przyłączono do sieci internetowej, dzięki czemu możliwy jest zdalny nadzór nad pracą tych urządzeń.

Wykonano remont głównej stacji transformatorowej, wymieniając aparaturę łączniową strony niskiego napięcia. Zamontowano również wentylatory wyciągowe w pomieszczeniu rozdzielni, poprawiające warunki pracy aparatury w okresie letnim. Wykonane zostały ponadto pomiary sieci elektrycznej wewnętrznej budynków w zakresie stanu izolacji i ochrony przeciwporażeniowej oraz pomiary instalacji odgromowej.

System sygnalizacji pożaru podlegał regularnej kwartalnej konserwacji i kontroli wykonywanej przez firmę INSAP. Sprawdzeniu podlegały wszystkie czujki pożarowe, przyciski, sygnalizatory, stałe urządzenia gaśnicze i sterowania drzwiami pożarowymi, dźwigami, wentylacją, oddymianiem oraz barierkami ewakuacyjnymi. W pomieszczeniach bufetu zainstalowano dodatkowe czujki pożarowe oraz wyłączniki prądu dla urządzeń grzewczych. Systemy sygnalizacji pożaru dla budynków nr 1 i 2 zostały połączone w jeden układ, mający bezpośrednie połączenie ze stacją monitorowania alarmów straży pożarnej.

W systemie transportu książek przeprowadzono sprawdzenie stanu wózków, torowisk, zwrotnic, drzwi ogniowych oraz urządzeń sterujących, wykonano bieżące naprawy układów napędowych wózków, przeprowadzono naprawy modułów sterujących, wymianę przekładników, regulację krańcowych wyłączników w zderzakach.

Na części niskiej dachu budynku nr 1 nałożone zostało nowe pokrycie papowe. W części wysokiej budynku (od strony podwórka wewnętrznego) prowadzono prace związane z zabezpieczeniem szyb i okien.

Dzięki kolejnej dotacji Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (w wysokości blisko 100 000 zł) przeprowadzono renowację mebli, stanowiących pierwotne wyposażenie Czytelni Głównej. W trzech etapach prac poddano renowacji 57 zabytkowych, drewnianych mebli, wykonanych w latach 1931–1939 w stylu art déco, które dzięki temu odzyskały swą dawną świetność.